

Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.2003, nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK)

PER-ARNE JOHANSEN

Johansen, P.-A. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m 2003. – nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). *Natur i Østfold 23 (1-2): 47-70*

Av sjeldne arter som blir presentert her er det 3 førstegangsfunn for fylket. Disse er: Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*, kaspimåke *Larus cachinnans* og vannpiplerke *Anthus spinoletta*. Andre arter som blir presentert er funn nr. 6 og 7 av hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*, tredje funn av dverggås *Anser erythropus*, funn nr. 2 etter 1950 av steppehauk *Circus macrourus*, funn nr. 2 av bieter *Merops apiaster* og rødstrupesanger *Sylvia cantillans* og funn nr. 6 av rosenstær *Sturnus roseus*.

Per-Arne Johansen, Glomboveien 12 1678 Kråkerøy. E-post: pe-johan@online.no

Komiteens sammensetning 2003

Komiteen har bestått av følgende medlemmer: Rune Botnermyr, Moss, Magne Pettersen, Fredrikstad, Tommy Andre Andersen, Fredrikstad, og sekretær Per-Arne Johansen, Fredrikstad.

Behandling av saker for rapport 2003

Det har blitt avholdt ett behandlingsmøte hvor 80 saker er vurdert. NSKF har behandlet 11 saker. Flere andre interessante observasjoner ble gjort i 2003, men beskrivelser er ikke mottatt, eller kommet for sent inn til å bli presentert i denne rapporten.

Endringer

Hele rapporteringslista er endret og gjort gjeldende fra 2004. De forandringer som er foretatt er satt under den aktuelle art.

Fugleåret 2003

Det ble gjort mange interessante funn dette året, men det har vært en markert nedgang når det gjelder innrapportering av sjeldenheter. LRSKs hjemmeside er godt besøkt med opptil 2000 treff i uka. Innrapportering til hjemmesiden er god. 128 rapportører har rapportert inn observasjoner de har gjort, og dette er et bra antall.

Av førstegangsfunn gjort i Østfold 2003 var: Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*, kaspimåke *Larus cachinnans*, vannpiplerke *Anthus spinoletta*. Stivhaleanda er plassert i kategori C. De to andre i A (se kategorier under).

Det ble også gjort mange andre interessante funn. Svarthalsdykkeren fra 2002 dukket opp igjen i år, men blir ikke regnet som et nytt funn. To dverggås ble sett i Halden og var funn nr. 3 av arten i fylket. En steppehauk ble observert i Berg, Halden, og dette var funn nr. 2 etter 1950. En glente ble sett i Våler. Hvitbrystlo ble sett på Øra to ganger med 1 måneds mellomrom, men blir regnet som samme fugl, og er funn nr. 6. En bieter fløy inn mot Tisler, Hvaler fra Koster, Sverige. Dette er andre gangen denne arten er registrert hos oss. På Akerøya ble funn nr. 2 av rødstrupesanger gjort i mai måned. Av spesielle andre observasjoner var at haukuglen fra høsten 2002 fortsatt var på plass i februar. En invasjonsluk opptreden av svarthalespover skjedde på høsten da flere mindre flokker ble sett rundt i store deler av fylket. Hele 3 individer av hærflugl er rapportert inn i løpet av sesongen. Den største overraskelsen i 2003 må vel sies å være kontrollen av en kinesisk ringmerket gråsisik på Jeløya.

Tegnforklaringer

Pull. = pullus - reirunge eller ikke flygedyktig unge.

Juv. = juvenilus - ungfugl i sin første komplette fjærdrakt.

Subad. = subadultus - fugl i fjærdrakt mellom juvenil og ikke utfarget.

Ad. = adultus - fugl i voksen drakt.

1K = fugl i sitt første kalenderår.

2K, 3K osv. = fugl i sitt andre, tredje kalenderår osv.

1K+, 2K+ osv. Fugl i sitt første, andre kalenderår osv. eller eldre.

M(M) = male(s) - hann(er).

F(F) = female(s) - hunn(er).

* = funnet er godkjent med belegg (eks. foto).

rm. = ringmerket.

krk. = kirke.

Lokaliteter

På noen av de lokaliteter som går igjen mange ganger i denne rapporten, er kommunenavnet utelatt. Disse lokalitetene er:

Akerøya, Hvaler kommune

Øra, Fredrikstad kommune.

Kurefjorden, Rygge/Råde Kommune

Stalsberget, Jeløya, Moss kommune

Lysakermoa, Eidsberg kommune

Kategorisering

Ved publisering av fuglearter kan det være at funnet blir kategorisert. Denne kategoriseringen følger det europeiske systemet i tråd med AERC (Association of European Rarities Committee). Merk at det er funnet som blir kategorisert og ikke arten. F.eks. Hvis en hjelmfiskand ser frisk og fin ut i fjærdrakten, og oppfører seg som en vill fugl, vil funnet bli kategorisert som D. Er fuglen vingeklippet, og lite sky blir funnet plassert i kategori E. Det blir benyttet 5 kategorier, og er som følger:

Kategori A: Arter som er funnet minst en gang

siden 01.01.1950, og som regnes som spontant forekommende.

Kategori B: Arter som er funnet i perioden 1800-1949, og som regnes som spontant forekommende.

Kategori C: Arter som i utgangspunktet er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa, og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Kategori D: Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er rømling, eller har nådd land ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Kategori E: Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler, eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakt, ukurante ringer o.l.).

Systematisk gjennomgang av godkjente saker og rapport saker:

Der det er oppgitt i beskrivelsene, er den observatør som oppdaget og bestemte fuglen, nevnt først.

SMÅLOM *Gavia stellata*

2003: Hekkefunn, 2 ad. + 1 pull, Furuly, Marker 16.06 (PTA, SPE).

STORLOM *Gavia arctica*

2003: 1 ind. 2K Saltholmen, Råde 04.02 (ÅSF). Hekkefunn 2 ad. + 1 juv. Hølevann, Marker 16.06 (PTA, SPE).

Arten blir observert regelmessig men fåtallig under vinteren og endres fra rapporteringsart des. - feb. + alle hekkefunn, til alle hekkefunn.

ISLOM *Gavia immer*

2003: 1 ind. Stalsberget 29.05 (KAJ, PAJ). 1 ind.* Akerøya 10.05 (JRA, MPE, TAA, KEV, CJA). 1 ad. Botnerbaugen, Rygge 28.10 (ÅSF).

GULNEBBLOM *Gavia adamsii*

2003: 1 ind. 3K+ Fuglevik, Rygge 23.03 (AHA).
1 ind. 1K* Ørekroken, Kirkeøy, Hvaler 07.11
(MPE, JRA, TAA, LPS).

DVERGDYKKER *Tachybaptus ruficollis*

2003: 1-2 ind. Tista, Halden 01-10.01 (TST, TAH,
GFØ, OØB, m.fl.). 1 ind. Huthholmen, Onsøy,
Fredrikstad fra 05.01-08.02 (PAJ, KAJ, ÅSF,
IME, ØAN) 1 ind. Saltholmen, Råde 30.03
(ADY). 1 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 09-
10.04 (PME, TAA). 1 ind. Skipstadkilen, Hvaler
30.08-05.09 (TAA, MVI). 1-2 ind. Sorgenfri-
gropa, Fredrikstad 18-25.09 (ALA, MGÜ).
Hekkefunn sannsynlig 2 kull Moumgropa,
Fredrikstad i perioden 26.09-16.10 (ALA, PTA,
TTA, MGÜ, m.fl.). 4 ad. + 4 juv 04.10 og 7 juv
sett 13.10. 2 ind. Skipstadkilen, Hvaler 15.10
(MVI). 3 ind. Fuglevikbukta, Fredrikstad 16.11
(PAJ). 1 ind. 1K Akerøya 22.11 (KEV, JRA).

TOPPDYKKER *Podiceps cristatus*

2003: 2 ind. Kurefjorden 26.01 (ÅSF, PAJ).
163 ind. Kurefjorden 30.03 (ADY). 23 ind.
Sandstangen, Trøgstad 28.11 (PTA). 15 ind.
Sandstangen, Trøgstad 01.12 (PTA). 20-84 ind.
Kurefjorden 01-31.12 (AHA, RBO, RFR m.fl.).
1 ind. Øra 14.12 (ÅSF). 2 ind. Øra 26.12 (PAJ,
RBO m.fl.). 1 ind. Øra 28.12 (TSØ).

GRÅSTRUPEDYKKER *Podiceps grisegena*

2003: 1 ad. Saltholmen, Råde 04.02 (ÅSF, PAJ,
IME, ØAN). 1 ind. Kurefjorden 19.02 (MOL,
TOL). 1 ind. Akerøya 15.04 (JRA, SEN, CJA).
1 ind. Akerøya 16.04 (SEN, CJA, JRA, MPE,
MTO). 1 ind. Landfastbukta, Asmaløy, Hvaler
25.04 (MVI). 1 ind. Fjøsken, Asmaløy, Hvaler
25.04 (MVI). 2 ind. Kurefjorden 01.05 (RBO). 1
ind. Akerøya 01.05 (JRA). 1 ind. Akerøya 02.05
(JRA). 1 ind. Stalsberget 06.05 (PTA, MOL).
1 ind. Akerøya 17.05 (JRA). 1 ind. Akerøya
18.05 (KEV). 1 ind. Kurefjorden 31.05-04.06
(TAA, MPE, SEN, JRA, m.fl.). 1 ind. Akerøya
18.10 (CJA, m.fl.). 1 ad. Kurefjorden 22-25.11
(ÅSF, RFR).

HORNDYKKER *Podiceps auritus*

2003: 1 ind. Øra 04.04 (MPE). 1 ind. Asmaløy,
Hvaler 15.04 (MVI). 2 ind. Akerøya 15.04
(JRA, SEN, MPE, MTO). 2 ind. Landfastbukta,
Asmaløy, Hvaler 17.04 (MVI, MOL). 1 ind. Øra
18.04 (PAJ, ÅSF). 1-12 ind. Kurefjorden i perio-
den 22.04-31.12 (RBO, MNI, m.fl.). Observert i
alle måneder i denne perioden med maximum 12
ind. 20.09 (ADY, JDY). 1 ind. Øra 11.08 (TAA,
PAJ, ÅSF). 2 ind. Øra 12.10 (PAJ).

SVARTHALS DYKKER *Podiceps nigricollis*

2003: 1 ad. Kurefjorden 20.08-04.11 (PAJ, ÅSF,
KAJ, m.fl.). Sannsynlig samme fugl som ble
observert i 2002.

Dette er det tredje funnet i Østfold av arten, da fuglen
sannsynligvis er den samme som lå her året før.

HAVHEST *Fulmarus glacialis*

2003: 46 ind. Akerøya 22.03 (CJA, KEV, HMØ).
200 ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 25.09
(SEN).

46 ind. stort antall vår. 200 ind. stort antall.

GRÅLIRE *Puffinus griseus*

2003: 1 ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 25.09
(ÅSF).

HAVLIRE *Puffinus puffinus*

2003: 1 ind. Botnerbaugen, Rygge 26.09 (PTA).

HAVSVALE *Hydrobates pelagicus*

2003: 1 ind. Kurefjorden 28.10 (ÅSF).

HAVSULE *Morus bassanus*

2003: 350 ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 25.09
(SEN).

STORSKARV *Phalacrocorax carbo sinensis*

2003: Det hekket 807 par storskarv i Øraområdet
dette året.

Status endres fra: beskrivelse av hekkefunn, til
rapportering av hekkefunn.

Fig. 1. Dvergsvane *Cygnus columbianus*, Kloppa, Torsnes, Fredrikstad 21.03.03. Foto: Per-Arne Johansen.

TOPPSKARV *Phalacrocorax aristotelis*

2000: 1 ind. 2K Øra 11.02 (ÅSF).

2003: 10+ ind.* Heia, Hvaler 15.03 (PAJ, ÅSF, TST). 1 ind. Akerøya 06.05 (TAA, MPE, HMØ, KEV). 6 ind. Akerøya 11.05 (JRA, KEV). 1 ind. Heia, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF). 2 ind.* Heia, Hvaler 25.10 (ØOF-tur). 1 ind. skutt Heia, Hvaler 01.11 (NN). Denne var ringmerket som pull. 17.07.03 på Jarstein, Karmøy kommune.

GRÅHEGRE *Ardea cinerea*

2003: Hekkefunn Skjebergkilen, Sarpsborg 19.05 (MOL, GFE). Hekkefunn Rokke, Halden 24.07 (GFE).

DVERGSVANE *Cygnus columbianus*

1977: 1 ind. 1K Asak, Femsjøen, Halden 24.11

(MOL, TOL). 2 ad. Øra 29.01 (RBO).

1979: 11 ind. Skinnerflo, Råde 04.11 (RBO).

1994: 10 ad. Akerøya, Hvaler 03.04 (SLU, MPE, TAA, LPS).

1999: 5 ad. + 1 ind. 2K Kallaksjøen, Trøgstad 08.04 (BHL).

2003: 2 ad.* Kloppa, Torsnes, Fredrikstad 19-22.03 (PAJ, ÅSF, KAJ, MPE m.fl.). 2 ind. Rokkevannet, Halden 25.03 (MOL). 1 ad. Kallaksjøen, Trøgstad 02.04 (BHL).

Fuglene fra 1994 er tidligere publisert (-Frølandshagen, R. 1996: Ornitologiske observasjoner i Østfold: Nytt fra Den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen. Natur i Østfold 15:5-21). Fuglene fra 1999 er tidligere publisert (-Johansen, P-A. 2000. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m 1999.-nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). Natur i Østfold

Fig. 2. Voksen dverggås *Anser erythropus* Asak, Halden 26.04.03. Foto: Åge Sten Fredriksen.

19 (2): 137-153, men da som 08.04.00 (PTA). Beskrivelsen disse observasjoner er nå godkjente.

SANGSVANE *Cygnus cygnus*

2003: Hekkefunn 2 ad. + 5 pull. Gjølssjøen, Marker 04.05-12.06 (MOL, KOL). Hekkefunn Skjebergdal, Sarpsborg 11.05 (MOL). Hekkefunn 2 ad. + 5 pull. Kallaksjøen, Trøgstad 16.06 (PTA, SPE).

SÆDGÅS *Anser fabalis fabalis*

1 ind. Skinnerflo, Råde 15-22.03 (RBO, JEI, ÅSF, PAJ, KAJ, SFR). 5 ind. Idd krk., Halden 26.03 (MOL, GFE). 9 ind. Nordre Ovenbukt, Råde 11.04 (PAJ). 1 ind. Øra 19.05 (MOL). 1 ind. Vesle, Hvaler 01-17.08 (ÅSF, PAJ, KEV, JRA, MPE). 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 31.08 (KEV). 1 ind. Krossby, Gjølssjøen, Marker 24.09 (PTA). 2 ind. Kurefjorden 05.10 (MNI, JBS). 3 ind. Kurefjorden 08.10 (ESH). 1 ind. Øra 16.10 (TAA). 1 ind. Skjebergkilen nat.res., Sarpsborg 19-29.10 (MOL, PTA, TTA, SIV, MPE). 1 ind. Lysakermoa 05.11 (MOL, GFE, PTA). 1 ind. Hestholmen, Kurefjorden 29.12 (ADY).

SÆDGÅS *Anser fabalis rossicus*

2003: 3 ind. Kloppa, Torsnes, Fredrikstad 20.03 (TST, ÅSF, PAJ, IME). 1 ind. Kurefjorden 29.03 (PAJ, MNI). 1 ind. Hestevold, Krokstadfjorden,

Råde 28-29.12 (SEN, TAA, JRA, MPE, RFR). 1 ind. Kurefjorden 29.12 (RFR, ADY, TSØ). Samme ind. som i Krokstadfjorden.

TUNDRAGÅS *Anser albifrons*

2003: 1 ind. 2K* Kallaksjøen, Trøgstad 20-21.05 (MOL, GFE, TST, PTA). 1 ind. 2K Lysakermoa 06.07-11.08 (PTA, TTA, ÅSF, PAJ, m.fl.).

DVERGGÅS *Anser erythropus*

2003: 2 ind.* Asak, Halden 25.04-02.05 (AAN, MOL, RBO, SEN, m.fl.).
Funn nr. 3 i Østfold.

GRÅGÅS X KANADAGÅS *Anser anser x Branta canadensis*

2003: 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 29-30.08 (KEV).

STRIPEGÅS *Anser indicus*

2003: 1 ind. Øra 08-19.08 (TAA, JRA, KEV, MPE, PAJ).

SNØGÅS *Anser caerulescens*

2003: 3 ind. Kurefjorden 27.08-09.09 (MNI, TSØ, AHA, ÅSF, m.fl.).

SNØGÅS X HVITKINNGÅS *Anser caerulescens X Branta leucopsis*

2003: 1 ind. Kurefjorden 27.08-09.09 (MNI, TSØ, AHA, ÅSF, m.fl.).

KANADAGÅS X ? *Branta canadensis x ?*

1 ind. Kloppa, Torsnes, Fredrikstad 20.03 (MPE, TST, PAJ, ÅSF m.fl.).

KANADAGÅS X GRÅGÅS *Branta canadensis x Anser anser*

2003: 1 ind. Lysakermoa 20.03 (TGU).

HVITKINNGÅS *Branta leucopsis*

2003: Hekkefunn Sletter, Råde 04.06 (PAJ, ÅSF).
For fjerde gang på samme plass.

Status endres fra: beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

HVITKINNGÅS X ? *Branta leucopsis x ?*

2003: 1 ind. Kurefjorden 30.08 (PAJ).

HVITKINNGÅS X KANADAGÅS *Branta leucopsis x Branta canadensis*

2003: 1 ind. Øra 08.09 (ESH, TAA, MOL, GFE).

RINGGÅS *Branta bernicla bernicla*

2003: 1 ind. Akerøya 29.05 (KEV).

RINGGÅS *Branta bernicla hrota*

2003: 5 ind. Jeløy Radio, Moss 22.05 (ÅSF). 7 ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 26.05 (JRA). 2 ind. Fuglevik, Rygge 26.05 (AHA). 1 ind. Akerøya 29.05 (KEV). Sammen med en bernicla. 2 ind. Stalsberget 29.05 (PAJ, KAJ). 2 ind. Kurefjorden 29.05-01.06 (MNI, TAA, MPE, m.fl.).

GRAVAND *Tadorna tadorna*

2003: 2 ind. Vestvannet, Sarpsborg 30.03 (KEV). 4 ind. Visterflo, Fredrikstad 30.03 (KEV). 1 ind. Sandstangen, Trøgstad 17.04 (PTA). 6 ind. Vestvannet, Sarpsborg 25.04 (KEV). 2 ind. Gjernesbukta, Femsjøen, Halden 28.04 (AAN). 1 ind. Langøya, Vansjø, Råde 01.06 (ØLÅ). 2 ind. Blixøya, Våler 01.06 (PSR).

MANDARINAND *Aix galericulata*

2003: 2MM Årefjorden, Rygge 02-03.05 (AHA).

BRUNNAKKE *Anas penelope*

2003: 1M Kurefjorden 22-23.02 (RBO, KEV, PAJ, ÅSF). 3 ind. 28-31.12 (ÅSF, SFR, RFR, ADY, m.fl.).

Status endres fra: beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

SNADDERAND *Anas strepera*

2003: 1M + 1F Kallaksjøen, Trøgtsdad 26.03-15.04 (PTA, TGU, TAS, KIT, m.fl.). 1M + 1F

Øra 31.03 (MPE). 1M + 1F AKerøya 19.04 (JRA, KEV). 2MM + 1F Skipstadkilen, Hvaler 25.04- 01.05 (MVI). 1F N.Ovenbukt, Råde 29.04 (PAJ). 1M + 1F Øra 30.04-01.05 (MPE, KEV). 1M + 1F N. Ovenbukt, Råde 01.05 (IME, ADY, JDY, PSR). 1M + 1F Rokkevannet, Halden 02.05 (GFE, AAN, MOL, KOL). 2MM + 1F Gjernesbukta, Fensjøen, Halden 06.05 (AAN). 1F Lysakermoa 12-20.05 (PTA, TGU). 1M Kallaksjøen, Trøgstad 21.05 (PTA).

Status endres fra: beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

SNADDERAND X STOKKAND *Anas strepera X Anas platyrhynchos*

2003: 1M Lysakermoa 12-20.05 (PTA, TGU).

KRIKKAND *Anas crecca crecca*

2003: 1M Kurefjorden 23.02 (KEV, PAJ, ÅSF). 1F + 5 pull. Hekkefunn Øra 24.06 (PAJ, KAJ).

STOKKAND *Anas platyrhynchos*

2003: 1062 ind. Kurefjorden 28.12 (ÅSF, SFR).

KNEKKAND *Anas querquedula*

2003: 2MM + 2FF Akerøya 15.04 (JRA, MPE). 1M + 1F Akerøya 16.04 (SEN, CJA). 1M + 1F Skipstadkilen, Hvaler 16.04 (KEV). 1M Sandstangen, Trøgstad 23.04 (PTA). 1M Mønsteravika, Trøgstad 24.04 (PTA). 14 ind. Landfastbukta, Asmaløy, Hvaler 01.05 (RGB). 1M + 1F Krokstadfjorden, Råde 17.05 (POS, MOL). 1M Kurefjorden 18.05 (PAJ, ÅSF, IME, ADY, MNI m.fl.). 1M Øra 19.05 (MOL, KHE). 1 ind. Kurefjorden 09.10 (AHA).

Status endres fra: beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

SKJEAND *Anas clypeata*

2003. 1 ind. Kurefjorden 28.12 (ÅSF, SFR).

Uvanlig med vinterfunn. Status endres fra beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

TAFFELAND *Aythya ferina*

2003: 1M Øra 16.03 (KEV, PAJ, ÅSF, m.fl.). 1M + 1F Sorgenfrigropa, Fredrikstad 12.04 (ÅSF, PAJ). 1M Sandstangen, Trøgstad 17.04 (PTA, TTA). 2MM + 1F Gjølssjøen, Marker 21.04 (JRA, KEV, MPE). 2MM Sorgenfrigropa, Fredrikstad 22.04 (MOL). 1M + 1F Sorgenfrigropa, Fredrikstad 30.04 (MPE). 1M Rokkevannet, Halden 05-06.05 (GFE, OØB, TST, AAN). 2MM Lysakermoa 05.05 (PTA). 2MM + 1F Sorgenfrigropa, Fredrikstad 19-20.05 (PAJ, ÅSF, TGU) 1M + 1F Øra 21.05 (MPE, PAJ, ÅSF, SEN, JRA). 1F Øra 10-13.09 (MGÜ PAJ, SEN, MPE). 1M Lysakermoa 02-26.11 (PTA, SPE, MOL, GFE, m.fl.). 1 ind. Skinnerflo, Råde 10.11 (RFR).

Status endres fra beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn.

BERGAND *Aythya marila*

2003: 1M Øra 28.02-16.03 (TGU, PAJ, ÅSF, TMO, m.fl.). 1F Øra 01-04.03 (MOL). 1M Kurefjorden 16-19.03 (ADY, RBO). 4 ind. Stalsberget 30.04 (RBO, PTA). 3 ind. Stalsberget 06.05 (PTA, MOL). 1M + 1F Stalsberget 09.05 (PTA, MOL). 1M Kurefjorden 12.05 (LPS, TAA, TSA). 2MM + 1F Kurefjorden 18.05 (ADY, JTF, EFO, m.fl.). 6MM + 3FF Øra 21.05 (MPE, PAJ, ÅSF, SEN, JRA). 2 ind. Stalsberget 24.05 (MPE, SEN). 3MM + 2FF Øra 01.06 (PAJ, IME, ÅSF). 1M Kurefjorden 04-14.06 (PAJ, ÅSF, MNI). 1 ind. Øra 11.08 (PAJ, ÅSF, SEN). 1-18 ind. Kurefjorden 04.10-29.12 (ADY, MNI, PAJ, ÅSF, m.fl.). 1F Asak, Femsjøen, Halden 06-07.10 (MOL). 17 ind. Øra 12.10 (PAJ). 1 ind. Langnes, Askim 20-25.10 (PTA, TTA). 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 25.10 (KEV, MPE, JRA, SEN). 1M Onstadsund, Askim 26.10 (SPE). 1-3 ind. Lysakermoa 02-26.11 (PTA, SPE, MOL, GFE m.fl.). 2-31 ind. Øra 02.11-21.12 (KEV, ÅSF, SFR, PAJ, m.fl.). 3 ind. Amundbukta, Vansjø, Råde 11.11 (ØLÅ). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 16.11 (CJA).

Bergand blir regelmessig observert både på direkte trekk og rast mange steder i fylket.

Fig. 3. Steppehauk *Circus macrourus hann*, Berg, Halden 27.04.03. Foto: Åge Sten Fredriksen.

Arten blir derfor tatt ut som rapporteringsart fra 01.01.2004.

ÆRFUGL *Somateria mollissima*

2003: 1 ind. Onstadsundet, Askim 28.11 (PTA). Uvanlig i dette området.

SVARTAND *Melanitta nigra*

2003: 4 ind. Sandstangen, Trøgstad 21.05 (PTA). 1 ind. Langnes, Askim 20-25.10 (PTA, TTA). Begge obser. fra Indre Østfold.

SJØORRE *Melanitta fusca*

2003: 1 ind. Lysakermoa 11.11(PTA) Sjelden i indre deler av fylket.

LAPPFISKAND *Mergellus albellus*

2003: 1 ind. Rødsvann, Berby, Halden 02.01 (MOL). 1 ind. Berby, Halden 11.01 (PAJ, ÅSF, IME). 2MM + 2FF Øra 01.03 (KEV). 1M Øra 09-13.03 (PAJ, KAJ, PTA, ÅSF). 3MM + 3FF Øra 14.03 (MPE). 1F Øra 16.03 (ÅSF, PAJ, KAJ, SFR). 1M Øra 16.03 (JRA) 1M Øra 21.03 (PAJ, ÅSF). 5MM + 3FF Øra 24.03 (ALA). 1F Kurefjorden 27-29.03 (ADY, RBO, PTA, ESH,

m.fl.). 1M + 1F Øra 29.03 (KEV). 3 ind. Aspern, Aremark 21.04 (TOL, MOL). 1 ind. Øra 26.04 (FJA, ROL, PAJ, ÅSF). 2 ind. Lysakermoa 02.11 (PTA, SPE, PSR, DBE). 1 ind. Lysakermoa 04.11 (PTA). 1 ind. Skinnerflo, Råde 16.11 (RFR). 1 ind. Øra 14.12 (ÅSF). 1F Kurefjorden 26.12 (ESH). 1 ind. Øra 28.12 (TSØ).

LAKSAND *Mergus merganser*

2003: 1F + 10 pull. hekkefunn Øra 11.06 (PAJ, ÅSF, KAJ). 1F + 3 pull. hekkefunn Øra 12.06 (PAJ, ÅSF, IME).

STIVHALEAND *Oxyura jamaicensis*

2003: 1M ad. Kurefjorden 01.05 (PAJ, ÅSF, PTA, TTA, m.fl.).

Kategori C. Første funn i Østfold.

VEPSEVÅK *Pernis apivorus*

2003: 2 ad. + 1 pull Rolvsøy, Fredrikstad 01-15.08 (EME). Sannsynlig hekking Kykkelsrud, Askim, juni (SPE, PTA).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn til rapportering av hekkefunn.

GLENTE *Milvus milvus*

2003: 1 ind. Sanderød, Våler 13.08 (JOR, PSR).

HAVØRN *Haliaeetus albicilla*

2003: 1 ind. 2K+ Berby, Halden 11-12.01 (PAJ, ÅSF, KEV, HMØ, JRA). 1 ad. Berby, Halden 12.01 (TAS, KIT). 1 ind. 2K+ Knivso, Halden 02.02 (TST). 1 ind. 2K+ Knivso, Halden 11.02 (MOL). (Samme som 02.02?). 2 ind. Øra 18.02 (SEN). 1 ind. Sørлие, Berg, Halden 21.02 (TST). 1 ad. Lundestad, Halden 10.03 (GFE, OØB). 1 ad. Grønnsund, Sponvika, Halden 15.03 (NN via GFE). 1 ad. Kykkelsrud, Askim 01.04 (SPE) 1 subad. Bergsmark, Halden 03.07 (FTØ, CTØ). 1 ad. Sentrum, Halden 26.10 (TST). 1 ind. 1K Papperhavn, Hvaler 16.12 (SEN). 1 ind. Øra 20.12 (KEV). 1 ind. 1K+ Missingmyr, Råde 25.12 (RFR). 1 ad. Øra 25-26.12 (PAJ, KAJ, CJA, ÅSF, SFR, ADY). 1 ind. 1K+ Skjebergkilen naturreservat, Sarpsborg 25.12 (MOL, TOL).

SIVHAUK *Circus aeruginosus*

2003: 109 observasjoner er rapportert. Første vårobobservasjon: 1M Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 03.04 (KEV). Siste høstobservasjon: 1 ind. Kurefjorden 23.09 (MNI). Hekkefunn 2 ad. + 3 juv. Øra 25.07 (MPE, JRA, ÅSF, PAJ).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn, til rapportering av hekkefunn + rapportering av alle observasjoner.

MYRHAUK *Circus cyaneus*

2003: 1 ind. Lysakermoa 28.03 (TGU). 1 ind. F-farget Brattestø, Hvaler 09.04 (GBR, EGA). 1F Øra 12.04 (ÅSF, PAJ). 1M ad. Kurefjorden 17.04 (ADY, JDY, MNI, RBO, m.fl.). 1M ad. Hovi krk., Spydeberg 18.04 (JBS). 1M Vården, Jeløya, Moss 20.04 (VRE). 1F + 1 ind. F-farget Akerøya 20.04 (KEV, CJA). 1 ind. F-farget Berg krk., Halden 25.04 (RBO, PAJ, ÅSF, PTA, m.fl.). 1F 2K Øra 28-29.04 (JRA, KEV, MPE). 1 ind. F-farget Akerøya 03.05 (KEV). 2 ind. Akerøya 04.05 (TAA, MPE, HMØ, KEV, m.fl.). 1 ind. 1K Kurefjorden 08.09 (ESH). 1 ind. Blixøya, Våler 12.09 (PSR). 1F Rokkevannet, Halden 16.09 (GFE, KTR). 1F Berg krk., Halden 16.09 (MOL). 1M ad. Kurefjorden 16.09 (MNI). 2 ind. F-farget Rokkevannet, Halden 17.09 (TST). 1M Øra 18.09 (THU). 1F Rokkevannet, Halden 19.09 (GFE). 1 ind. 1K Øra 19.09 (TAA, KEV). 1F + 1 ind. 1K Rokkevannet, Halden 24.09 (TST, MOL). 1 ind. Rokkevannet, Halden 26.09 (KTR). 1 ind. 1K Krossby, Gjølsljøen, Marker 30.09 (PTA, TTA). 1 ind. 1K Rokkevannet, Halden 01.10 (TST). 1F 1K rm. Akerøya 17.10 (MPE, GHA, CJA). 1 ind. Akerøya 18.10 (CJA, m.fl.). 1M ad. Kurefjorden 18.10 (PAJ).

STEPPEHAUK *Circus macrourus*

2003: 1M 4K+* Lundestad, Halden 25-28.04 (GFE, OØB, MOL, TST, m.fl.).

Dette er funn nr. 2 i Østfold etter 1950.

MUSVÅK *Buteo buteo*

2003: 1 ind. Øra 03.01 (MPE). 1 ind. Sentrum, Halden 11.01 (TST, ÅSF, PAJ). 2 ind. Høk, Sarpsborg 26.01 (TST, MOL). 1 ind. Skjeberg

Fig. 4. Jan Ingar I. Båtvik mater utmattet kongeørn *Aquila chrysaetos*, funnet i Berby, Halden. Fuglen døde dessverre senere og finnes nå utstoppet på Tomb Landbruksskole. Foto: Per-Arne Johansen.

st., Sarpsborg 31.01 (GFE, OØB). 1 ind. Øra 01.02 (ÅSF). 1 ind. Viksletta, Halden 04.02 (MOL). 1 ind. Øra 17.02 (ESH). 1 ind. Guslund, Sarpsborg 19.02 (MOL, TOL). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 06-18.12 (PAJ, REI, MGÜ). 1 ind. Arneberghølen, Råde 06.12 (KAJ, PAJ). 1 ind. Løkkebergkrysset, Halden 14.12 (MOL). 1 ind. Berg, Halden 15.12 (GFE). 1 ind. Lunde, Kråkerøy, Fredrikstad 16-17.12 (REI). 1 ind. Kongsten, Fredrikstad 18.12 (THU). 1 ind. Skjeberg st., Sarpsborg 20.12 (ÅSF). 1 ind. Østby, Rakkestad 27.12 (PTA). 1 ind. Løkkeberg, Halden 28.12 (KOL, TOL, MOL). 1 ind. Mosen, Halden 29-30.12 (GFE, RFR).

Ingen uvanlig overvintrer i fylket og fjernes som rapporteringsart fra desember til februar.

FJELLVÅK *Buteo lagopus*

2003: 1 ind. Vikertangen, Hvaler 05.12 (MVI, RTO). 2 ind. Tasken, Kurefjorden, Råde 14.12 (RFR) 1 ind. Akerøya 28.12 (PAJ, KAJ).

KONGEØRN *Aquila chrysaetos*

2003: 1 ind. 2K + 1 ind. subad. Berby, Halden 02-24.01 (MOL, TST, PAJ, ÅSF, PTA). 1 ind. 3K Kraugerud, Rakkestad 05.01 (TGU). 1F 2K funnet utmagret Berby, Halden 11.01 (IME, PAJ, ÅSF). 2 ind. 2K Nestangen, Femsjøen, Halden 18.01 (AAN). 1 ind. 2K+ Holøs, Rakkestad 06.02 (TAA). 1 ind. 3K Stordalen, Rakkestad 10.02 (TGU). 1 ind. Berbymosen, Rakkestad 27.02 (PTA). 1 ind. 2K Bøensmosen, Rakkestad 15-16.03 (RBO, JEI, OSK) 1 ind.

2K Stomperudtjern, Rakkestad 27.03 (PTA). 1 ind. 2K Kåtorp, Marker 13.04 (TTA). 1 ind. 2K+ Sorgenfrigropa, Fredrikstad 25.04 (THU). 1 ind. subad. Fredriksten festning, Halden 20.10 (MOL). 1 ind. 1K+ Tjøstøl, Aremark 26.10 (BPL, AOG, BAN, LPR). 1-2 ind. 1K+ Berby, Halden 14.12-28.12 (IME, MOL, TOL, GFE m.fl.). 1 ind. 1K+ Mellom Sletter, Råde 25.12 (ÅSF).

FISKEØRN *Pandion haliaetus*

2003: Hekkefunn Rolvsøy, Fredrikstad 31.05 (KEV). Hekkefunn Aspern, Aremark 16.07 (MOL). Hekkefunn Femsjøen, Halden 16-25.07 (MOL).

TÅRNFALK *Falco tinnunculus*

2003: 1 ind. Byens Marker, Fredrikstad 01.01 (PAJ, KAJ). 1 ind. Øra 01-03.01 (KEV, MPE). 1 ind. Augeberghølen, Råde 05.01 (TFR). 1 ind. Moss stasjon, Moss 13.01 (RBO). 1 ind. Lundheim, Fredrikstad 14.01 (MPE, SIV). 1 ind. Gudeberg, Fredrikstad 18-26.01 (KEV, PTA, ÅSF, MOL, m.fl.). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 04.12 (THU). 1 ind. Huser, Asmaløy, Hvaler 05.12 (MVI, RTO). 1 ind. Fuglevik, Rygge 06.12 (AHA). 1 ind. Augeberghølen, Råde 12-28.12 (ÅSF, MGÜ, m.fl.). 1 ind. Solberg, Skjeberg, Sarpsborg 17.12 (MGÜ). 1 ind. Skjellholmen, Hvaler 20.12 (PAJ, KAJ). 1 ind. Akerøya 28.12 (PAJ, KAJ).

Ingen uvanlig overvintrer i fylket og fjernes som rapporteringsart fra desember til februar.

DVERGFALK *Falco columbarius*

Skal fra nå rapporteres inn i fra desember til februar.

LERKEFALK *Falco subbuteo*

2002: 2 ad. + 2 pull.* 18.05-15.07 Borge, Fredrikstad (OJH m.fl.). 2 ad. + 2 pull.* Rolvsøy, Fredrikstad 01.07-01-08 (EME) 2003: 1M + 1F Sandstangen, Trøgstad 07.05 (PTA) 1 ind. Skjebergdal, Sarpsborg 11.05 (MOL). 1-2 ind.

Rokkevannet, Halden 18.05-24.09 (GFR, KTR, TAH, m.fl.). Sannsynlig hekking. 1 ind. Begby, Fredrikstad 30.05 (SEN, JRA, TAA, MPE). 1 ad. Kurefjorden 01.06 (KEV). 1-3 ind. Blixøya, Våler 01.06-11.09 (PSR). Sann hekking. 1 ind. Kykkelsrud, Askim 07.06 (SPE). 2 ind. Jeløy Radio, Moss 08.06 (PAJ, KAJ). 1 ind. Ravnefjell, Borge, Fredrikstad 09.06 (MHU). 1 ind. Jeløy Radio, Moss 09.06 (KAJ, PAJ, ÅSF, SFR). 2 ind. Momarken, Eidsberg 10.06 (TGU). 2 ind. Gjølssjøen, Marker 12.06 (MOL). 1 ad. Kallak-sjøen, Trøgstad 14.06 (MOL). 1 ind. Svinndal, Våler 07.07 (ELA). 1 ind. Skiptvet, Skiptvet 09.07 (NCL). 1 par Haketjern, Rokke, Halden 19.07 (MOL). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 23.07 (PTA, TTA). Hekkefunn 2 ad. + 3 pull. Torsnes, Fredrikstad 17.05-29.07 (OLJ, EME, THU). 1 ind. 1K Bergsjøen, Halden 02.08 (KEV). 1 ind. Kurefjorden 11.08 (RBO). 1 ad. Ingedal, Sarpsborg 13.08 (TOL, MOL, KOL). 3 ind. Blixøya, Våler 24.08 (RBO). 1 ind. Bjørnerød, Våler (RBO). 1 ind. Huser, Halden 28.08 (MOL). 4 ind. Vestvannet, Sarpsborg 31.08 (KEV). Mulig hekking. 1 ind. Øra 31.08 (MGÜ). 1 ind. 1K Øra 01.09 (ÅSF). 1 ad. Sanderød, Våler 02.09 (RBO). 1 ind. Kurefjorden 04.09 (PTA, SPE). 1 ind. 1K Akerøya 07.09 (JRA, KEV). 1 ind. 1K Rokkevannet, Halden 12-24.09 (TST, KTR, GFE). 1 ind. Buskogen, Kråkerøy, Fredrikstad 13.09 (PAJ). 1 ind. Elingård, Onsøy, Fredrikstad 14.09 (ADY). 1 ad. Rokkevannet, Halden 14.09 (MPE). 3 ind. Akerøya 20.09 (SEN, MPE, SLU). 1 ind. Langnes, Askim 09.10 (SPE).

Endres fra: Beskrivelse av alle hekkefunn + alle observasjoner til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

JAKTFALK *Falco rusticolus*

2002: 1 ind. 1K Viker/Asmaløy, Hvaler 16.10 (PTA)

VANDREFALK *Falco peregrinus*

2002: 1 ind. Huseby, Onsøy, Fredrikstad 18.07 (ADY).

2003: 1F Sentrum, Halden 01.01 (TST, TAH). 1M

ad. Sentrum/Gudeberg, Fredrikstad 26.01-13.03 (TST, MOL, ÅSF, PAJ, IME, m.fl.). 1 ad. Vikar, Hvaler 13.02 (PTA). 1 ad. Øra 03.03 (MPE, TMO). 1 ad. + 2 ind. 2K Kurefjorden 19.03 (ÅSF, RBO, ADY). 1F Berby, Halden 23.03 (MOL). 1 ad. Kurefjorden 23.03 (RBO, ØLÅ). Hekkefunn 2 ad. + 3 pull. Halden 04.04-31.05 (TST, JER, OSD). 1 ind. 2K Kurefjorden 07.04 (RBO). 1 ind. 2K Stalsberget 13.04 (PAJ, ÅSF). 1F ad. Henestangen, Råde 14.04 (ØLÅ). 1F Oven, Råde 15.04 (LPS, TAA). 1 ind. Akerøya 17.04 (MPE, KEV). 1 ind. Skjellsbu, Hvaler 19.04 (TRS, ØHA). 1 ind. Berg krk., Halden 25.04 (RBO, PAJ, ÅSF, m.fl.). 1 ind. Akerøya 17.05 (SLU). 1 ind. Jeløya, Moss 27.05 (MNI). 1 ind. 2K Akerøya 30.05 (MPE). 1 ind. Akerøya 14.06 (KEV). 1 ad. Kurefjorden 22.07 (ESH). 1 ad. Jeløya, Moss 23.07 (RBO). 1F ad. Kurefjorden 27.07 (KEV, PAJ, MNI, KAJ). 1 ind. Kurefjorden 09.08 (MNI). 1 ind. Sentrum, Rakkestad 17.08 (AKA). 1 ad. Akerøya 17.08 (KEV, CJA). 1 ind. 1K Vikertangen, Hvaler 19.08 (TAA). 1 ind. 1K Akerøya 20-21.08 (MPE). 1F Søndre Asmaløy, Hvaler 21.08 (MVI). 1F ad. Akerøya 23.08 (MPE, LJR, KEV). 1 ad. Hjørnerød, Berg, Halden 28.08 (MOL). 1 ind. Kurefjorden 29.08 (RBO, ÅSF). 1 ind. 1K. Vestvannet, Sarpsborg 30-31.08 (ÅSF, KEV). 1 ind. Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 01.09. (KEV). 1 ind. 1K Øra 02.09 (RBO). 1 ind. Kurefjorden 05.09 (TAA, MOL). 1 ad. Akerøya 06.09 (KEV). 1F ad. Heieren, Torsnes, Fredrikstad 07.09 (FTK, MPE). 1 ind. Kurefjorden 07.09 (MOL). 1 ind. 1K Øra 08.09 (ESH, TAA, MOL, GFE). 1 ind. 1K Kallaksjøen Trøgstad 15.09 (SPE). 1 ind. 1K Lysakermoa 17.09 (PTA). 1 ind. 1K Akerøya 21.09 (KEV). 2 ind. Kurefjorden 23.09 (MNI). 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 26.09 (KEV). 1 ind. Rokkevannet, Halden 26.09 (KTR). 1F Torp, Borge, Fredrikstad 29.09 (TJO). 1 ad. + 1 ind. 1K Kurefjorden 30.09 (ESH). 1F 1K Akerøya 01.10 (KEV). 1 ind. Kurefjorden 01.10 (MNI). 1 ind. 1K Vestvannet, Sarpsborg 04.10 (KEV). 1 ind. Rygge st., Rygge 02.11 (MNI). 1 ad. Akerøya 22.11 (KEV, JRA, CJA, RBG) 1 ind. Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 29.11 (KEV). 1

ad. Sentrum/Gudeberg, Fredrikstad 23-24.12 (ESH). 1 ind. 1K Øra 27.12 (ÅSF, SFR). 1 ad. Akerøya 28.12 (PAJ, KAJ).

Hekkefunn: 1 par hekket i Østfold, og fikk fram 3 unger. (JER, OST).

JERPE *Bonasa bonasia*

2003: 1 ind. Berby, Halden 02.01 (MOL). 1 ind. Korperudmosen, Rakkestad 27.02 (PTA). 2 ind. Nøtteholen, Rakkestad 23.03 (SFR, KAJ, ÅSF, PAJ). 2 ind. Tjøstøl, Aremark 03.04 (PTA, IME). 1 ind. Karlshus, Råde 26.04 (SGR). Drept mot vindusrute. 3 ind. Berby, Halden 14.10 (MOL, TOL). 2 ind. Folkå naturreservat, Halden 24.10 (MOL). 1 ind. Iglejtjern, Eidsberg 25.10 (PTA, TTA). 2 ind. Berby, Halden 02.11 (GFE). 3 ind. Nøtteholen, Rakkestad 06.11 (MPE, JRA). 1 ind. Berby, Halden 30.12 (MOL).

STORFUGL *Tetrao urogallus*

Alle observasjoner skal fra nå rapporteres inn.

RAPPHØNE *Perdix perdix*

2003: 7 ind. Sellebakk, Fredrikstad 28.01-04.03 (SEN, PAJ, KAJ, ÅSF, MOL m.fl.). 2 ind. Moum, Fredrikstad 24.03 (PTA). 1 ind. Ørasletta, Fredrikstad 04.08 (MPE). 1 ind. Moumgropa, Fredrikstad 04.10 (PTA, TTA).

VAKTEL *Coturnix coturnix*

2002: 1 ind. Burum, Råde 20.06.05 (ADY).

2003: 5 ind. Berg, Torsnes, Fredrikstad 27.05 (MPE, TAA). 1 ind. Søndre Ringsby, Rakkestad 03.06 (PTA). 1 ind. Kån, Rakkestad 03-06.06 (PTA, TTA, MOL). 2 ind. Solberg, Trøgstad 05.06 (PTA, SPE). 1 ind. Frøshov, Trøgstad 05.06 (PTA, SPE). 2 ind. Vesterby, Eidsberg 05-06.06 (PTA, TTA, SPE). 1 ind. Skukustad Eidsberg 05.06 (PTA, SPE). 1 ind. Nordre Ringsby, Rakkestad 05.06-20.07 (PTA, SPE, FJA). 2 ind. Sluppen, Trøgstad 12.06 (PTA). 1 ind. Grønnerød, Skjeberg, Sarpsborg 17.06 (GFE, OØB). 1 ind. Berg, Torsnes, Fredrikstad 01.07 (PAJ). 1 ind. Søndre Ringsby, Eidsberg

21.07 (MOL, GFE). 1 ind. Kurefjorden 09-16.08 (JRA, MPE, KEV, TAA).

VANNRIKSE *Rallus aquaticus*

2003: 1 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 02-12.04 (MPE, ALA, PAJ, ÅSF). 1-2 ind. Øra 17.04-24.05 (TAA, MPE, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ind. Arekilen, Hvaler 18.04 (TRS, ØHA). 1-2 ind. Gjølsjøen, Marker 03-30.05 (PTA, MOL, KOL). 1-2 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 16.05-02.06 (PTA, TTA, JRA, SPE). 1 ind. Hestholmen, Øra, Fredrikstad 01.06 (ÅSF, IME, PAJ). 1 ind. Smedshaugen, Rakkestad 05.06 (PTA, SPE). 1 ind. Tolsbyttjernet, Aremerk 22.06 (MPE, JRA). 1 ind. Skottasjø, Trøgstad 26.06 (PTA). Hekkefunn Øra 2 ad. + 1 juv. 05.08-09.10 (PAJ, ÅSF, TAA, m.fl.).

Endres fra beskrivelse av alle hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

MYRRIKSE *Porzana porzana*

2003: 1-3 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 16.05-02.06 (PTA, TTA, m.fl.). 1 ind. Botnekilen, Hvaler 14.06 (MVI). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 26.06 (PTA). 1 ind. Øra 05.08 (PAJ, ÅSF).

Endres fra beskrivelse av alle hekkefunn + alle observasjoner til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

ÅKERRIKSE *Crex crex*

2003: 1-2 ind. Haugane, Berg 25.05-21.07 (GFE, MOL, TST). 1 ind. Torp, Rakkestad 26-30.05 (PTA, TTA). 1M rm. Haslerud, Trøgstad 30.05-02.06 (DBE, PSR, JRA, SPE). 1 ind. Trøgstad krk., Trøgstad 30-31.05 (DBE, PSR, PTA). 1 ind. Solberg, Trøgstad 31.05-12.06 (PTA, TTA). 1 ind. Lindemørken, Rokke, Halden 30.05-01.06 (MOL, TOL, GFE). 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 01-02.06 (HMØ, KEV) 1-2 ind. Totorp, Halden 01-12.06 (GFE, ÅSF, KAJ, PAJ, m.fl.). 1 ind. Hjørnerød, Berg, Halden 03-12.06 (GFE, AAN, THO, m.fl.). 1 ind. Skukustad, Eidsberg 03.06 (PTA). 1 ind. Smedshaugen, Rakkestad 03.06 (PTA) 1 ind. Frøshov, Trøgstad 05.06 (PTA,

SPE). 1 ind. Degernes krk., Rakkestad 05.06 (PTA, SPE). 1 ind. Risbråte, Trøgstad 06.06 (TTA, PTA). 2 ind. Langli, Skiptvet 07.06 (SPE, PTA). 1 ind. Håby, Rakkestad 10.06 (TGU). 1 ind. Hamnås, Trøgstad 12.06-20.07 (PTA, FJA). 1 ind. Midtre Langset, Trøgstad 12.06 (PTA). 1 ind. Hov, Onsøy, Fredrikstad 14.06 (ADY). 1 ind. Lundeby Gård, Aremerk 22.06 (MPE, JRA). 1 ind. Sluppen, Trøgstad 26.06 (PTA). 2 ind. Midtre Langset 26.06 (PTA). 1 ind. Nordre Ringsby, Rakkestad 20.07 (PTA, FJA). 1 ind. Flatberg, Rakkestad 20.07 (PTA, FJA). 1 ind. Midtre Langset, Trøgstad 20.07 (PTA, FJA). 1 ind. Sørebråte, Trøgstad 20.07 (PTA, FJA). 3 ind. Søndre Ringsby, Eidsberg 21.07 (MOL, GFE). 1 ind. Kalsrud, Trøgstad 06.08 (PTA). 1 ind. Søndre Langset, Trøgstad 06.08 (PTA).

Endres fra beskrivelse av alle hekkefunn + alle observasjoner til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

SIVHØNE *Gallinula chloropus*

2003: Hekkefunn Moumgropa, Fredrikstad 11-16.10 (ÅSF, PAJ, JRA, MPE, SIV).

Bestanden av sivhøne går stadig tilbake, og endres derfor fra rapportering av hekkefunn til rapportering av hekkefunn + alle observasjoner.

TRANE *Grus grus*

2003: Hekkefunn 2 ad. + 1 juv. Kisselbergsmosen, Marker 25.06 (PSR, PTS). 140 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 21-22.09 (PTA, SPE).

TJELD *Haematopus ostralegus*

2003: 1 ind. Visterflo, Rolvsøy, Fredrikstad 03.04 (KEV). 3 ind. Lysakermoa 13.04 (MOL, TOL). 2 ind. Sandstangen, Trøgstad 13.04 (PTA, EMI). 4 ind. Sandstangen, Trøgstad 15-17.04 (PTA, TTA). 2 ind. Lysakermoa 16.04 (PTA). 8 ind. Sandstangen, Trøgstad 18.04 (PTA, POS). 2 ind. Gjernes, Halden 23-28.04 (MOL). 2 ind. Vestvannet, Sarpsborg 25.04 (KEV). 4 ind. Gjernesbukta, Femsjøen, Halden 25.04 (AAN). 7 ind. Mønsterivika, Trøgstad 25.04 (PTA). 2 ind. Isesjø, Sarpsborg 02.05 (KOL, MOL). 2

Fig. 5. Svarthalespove *Limosa limosa* fra Øra under invasjonen i 2003. Foto: Åge Sten Fredriksen.

ind. Lysakermoa 12.05 (PTA). 1 ind. Lysakermoa 20.05 (TGU). 8 ind. Gjernesbukta, Femsjøen, Halden 20.05 (AAN). 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 05.08 (KEV). 1 ind. Østenrødøya, Våler 26.06 (PSR).

AVOSETT *Recurvirostra avosetta*

2003: 1 ind. Kurefjorden 03-16.09 (RBO, MNI, ÅSF, TAA, m.fl.).

DVERGLO *Charadrius dubius*

2003: 1 ind. Folkevannet, Ør, Halden 20.04 (GFE). 1 ind. Øra 23.04 (JRA, LPS, m.fl.). 2 ind. Gjernesbukta, Femsjøen, Halden 25.04 (AAN). 2 ind. Mønsterвика, Trøgstad 25-26.04 (PTA, TTA). 2 ind. Lysakermoa 26.04 (TGÜ). 1 ind. Årum, Fredrikstad 03.05 (IME, PAJ, ÅSF). 1-4 ind. hekkefunn 2 ad + 2 juv. Vestgård, Halden 05.05-15.06 (MOL, GFE). 1-2 ind. Asak, Halden 06-20.05 (AAN). 1 ind. Ålekilene, Fredrikstad 07-17.05 (PAJ, IME). 1M + 1F Kjetangen, Store Erte, Halden 26.05 (AAN). 1-5 ind. hekkefunn ad + juv. Øra 10.07-01.08 (KEV, PAJ, TAA). 1 ad. Lysakermoa 06-08.08 (PTA).

HVITBRYSTLO *Charadrius alexandrinus*

2003: 1 ind.* Øra 23.04 (SEN, MPE, JRA, TSA m.fl.). 1 ind.* Øra 23.05 (SEN, MPE, ALA, HMØ m.fl.).

BOLTIT *Charadrius morinellus*

2003: 1F* Rossnes, Rygge 16.05 (TAA, ESH, MPE, m.fl.).

Endres fra beskrivelsesart til rapporteringsart.

HEILO *Pluvialis apricaria*

2003: 572 ind. Vierholm, Råde 03.05 (IME, PAJ, ÅSF). Dette er stort antall i fylket. Hekkefunn Kisselbergsmosen, Marker 16-25.06 (PTA, SPE, PSR). 1M Flinttjern, Rømskog 18.06 (PTA). Mulig hekking.

TUNDRALO *Pluvialis squatarola*

2003: 1 ind. Kurefjorden 06.05 (MNI). 1 ind. N. Ovenbukt, Råde 07.05 (ØLÅ). 1 ind. Kurefjorden 12-18.05 (LPS, TAA, TSA, m.fl.). 1 ind. Øra 19.05 (JRA). 1 ind. Kurefjorden 01.06 (KEV, MNI). 1 ind. Øra 11.06 (PAJ, ÅSF, KAJ).

VIPE *Vanellus vanellus*

2003: 1 ind. Øra 01.01 (KEV).

POLARSNIBE *Calidris canutus*

2003: 3 ind. Kurefjorden 16.05 (MNI). 3 ind. Øra 19.05 (JRA). 61 ind. Kurefjorden 19.08 (RBO). Stort antall. 1 ind. Akerøya 20.12 (PAJ, KAJ). Vinterfunn.

SANDLØPER *Calidris alba*

2003: 1 ind. Lysakermoa 10-11.08 (PAJ, ÅSF, KAJ, SFR, PTA, TTA, m.fl.). 2 ind. Akerøya 16.08 (KEV, JRA, CJA). 3 ind. Akerøya 17.08 (KEV, PAJ, KAJ). 8 ind. Akerøya 20-23.08 (MPE, JRA, KEV, LJR). 1 ind. Kurefjorden 03-05.09 (MOL, GFE, RBO, ÅSF, MNI, m.fl.).

DVERGSNIPE *Calidris minuta*

2003: 1 ind. Kurefjorden 06.05 (MNI).

FJÆREPLYTT *Calidris maritima*

2003: 3 ind. Vesleø, Hvaler 15.02 (PAJ, ÅSF). 27 ind. Heia, Hvaler 15.03 (PAJ, ÅSF, TST). 5-40 ind. Akerøya 21-24.03 (KEV, CJA, KEV, HMØ,

m.fl.). 16 ind. Lille Kollen, Hvaler 16.04 (SEN, MPE, MTO). 5 ind. Akerøya 19.04 (KEV). 6 ind. Akerøya 1-3.05 (JRA, KEV). 3 ind. Store Ribba, Hvaler 25.10 (ØOF-tur). 10 ind. Lille Ribba, Hvaler 25.10 (ØOF-tur).

Overvintrer regelmessig i de ytterste områdene i Østfold og fjernes som rapporteringsart.

MYRSNIPE *Calidris alpina*

2003: 7 ind. Store Knappholmen, Kurefjorden 25.12 (ÅSF). 3 ind. Taralden, Kurefjorden 25.12 (ÅSF).

MYRSNIPE *Calidris alpina schinzii*

2003: 2 ind. Vesle, Hvaler 01.06 (ÅSF, PAJ).

Er nå sannsynlig borte som hekkefugl i Østfold. Derfor ønskes alle observasjoner innsendt til LRSK med beskrivelse.

FJELLMYRLØPER *Limicola falcinellus*

2003: 1 ind. Kurefjorden 31.05-04.06 (TAA, MPE, SEN, PAJ, m.fl.).

KVARTBEKKASIN *Lymnocyptes minimus*

2003: 1 ind. Lysakermoa 12.04 (PTA, TTA). 1 ind. Lysakermoa 13.04 (MOL, TOL). 1 ind. Øra 20.04 (ÅSF). 1 ind. Lysakermoa 26.04 (TGU). 1 ind. Øra 01.09 (ÅSF). 1 ind. Blixøya, Våler 20.09 (PSR). 2 ind. Moumgropa, Fredrikstad 26.09 (ALA). 1 ind. Brattestø, Hvaler 04.10 (ÅSF). 4 ind. Lysakermoa 06-07.10 (PTA, SPE). 2 ind. Røsægmoa, Rakkestad 11.10 (POS, TTA, TOT, PTA). 1 ind. Akerøya 18.10 (CJA, m.fl.). 1 ind. Dillingøy, Moss 18.10 (SRU). 2 ind. Lysakermoa 04-05.11 (PTA, MOL, GFE). 1 ind. Lysakermoa 07.11 (TMO, PTA). 2 ind. Lysakermoa 17.11 (PTA). 1 ind. Lysakermoa 26.11 (PTA). 1 ind. Røsægmoa, Rakkestad 02.12 (PTA). 1 ind. Lysakermoa 02.12 (PTA).

DOBBELTBEEKKASIN *Gallinago media*

2003: 1 ind. Lysakermoa 13.05 (PTA).
Fra beskrivelsesart til rapporteringsart.

RUGDE *Scolopax rusticola*

2003: 1 ind. Fredrikstadmarka, Fredrikstad 01.01 (ÅSF).

SVARTHALESPOVE *Limosa limosa*

2003: 1 ind. Øra 14.04 (ESH). 1 ind. Øra 23.04 (JRA, LPS). 1 ind. Kurefjorden 29.04 (RBO). 2 ind. Viersholm, Råde 30.04-01.05 (ESH, PTA, MOL, RBO, m.fl.). 1 ind. Øra 04.05 (MPE). 1 ind. Kongsten, Fredrikstad 04.05 (CJA). 1 ind. Nygårdsmoa, Kråkerøy, Fredrikstad 04.08 (OJH) 1-17 ind. Øra i perioden 06.08-17.09 (TAA, KEV, PAJ, ÅSF, JRA, m.fl.). 1 ind. Lysakermoa 08.08 (PTA). 6 ind. Lysakermoa 11.08 (PTA, TOL, MOL). 9 ind. Vestvannet, Sarpsborg 12.08 (KEV). 1-16 ind. Kurefjorden 16.08-10.10 (RBO, TAA, ÅSF, MNI, m.fl.). 2 ind. Viken, Hvaler 17.08 (ÅSF). 10 ind. Krokstadfjorden, Råde 05.09 (TAA). 3 ind. Krokstadfjorden, Råde 07.09 (TAA, MOL). 15 ind. Krokstadfjorden, Råde 09.09 (MGÜ) 1 ind. Hærsetersjøen, Trøgstad 13.09 (ÅSF). 1 ind. Nordre Ovenbukt, Råde 08.10 (ESH).

Det ble gjort uvanlig mange observasjoner av denne arten under høsten. Fuglene var sannsynlig av den islandske underarten islandica.

SOTSNIPPE *Tringa erythropus*

2003: 2 ind. Øra 02.05 (MPE, TAA).

GRØNNSTILK *Tringa glareola*

2003: 2 ad. + 1 juv. hekkefunn, Furuly, Marker 25.06 (PTA).

POLARJO *Stercorarius pomarinus*

2003: 1 ind. subad. Stalsbarget 09.05 (PTA, MOL). 1 ind. Jeløy Radio, Moss 24.05 (PTA, TTA). 1 ind. Stalsbarget 29.05 (PAJ, KAJ).
Kun ungfugler skal beskrives. Voksne fugler endres fra beskrivelse til rapportering.

TYVJO *Stercorarius parasiticus*

2003: Hekkefunn, Tisler, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF).

Fig. 6. Kaspimåke *Larus cachinnans* i Gamlebyen 12.04.04. Dette er samme fuglen som ble førstefunn for Østfold i 2003. Foto: Per-Arne Johansen.

STORJO *Catharacta skua*

2003: 1 ind. Tisler, Hvaler 09.09 (MPE). 7 ind. Bastangen, Hvaler 15.09 (MOL).

Status endres fra beskrivelsesart til rapporteringsart, da arten opptrer vanlig under harde vinder fra syd under trekket.

DVERGMÅKE *Larus minutus*

2003: 1 ad. Øra 10.03 (MPE). 1 ad. Akerøya 01.05 (JRA). 2 ad. Stalsberget 09.05 (PTA, MOL) 1 ind. 2K Stalsberget 11.05 (ÅSF) 1 ad. + 1 ind. 2K Kurefjorden 16.05 (TAA, ESH, MPE). 1 ind. 2K Kurefjorden 19.06 (GGI). 2 ind. 2K 20.06 Kurefjorden (MPE, SEN) 1 ad. + 1 ind. 2K Kurefjorden 22.06 (MNI, PAJ, KAJ). 1 ind. 1K Øra 17.08 (MPE, ESH, ÅSF) 1 ind. 1K Akerøya 17.08 (PAJ, KAJ). 1 ind. 2K Stalsberget 15.09 (PTA). 1 ind. Stalsberget 25.09 (PTA, SPE). 1 ind. Botnerbaugen, Rygge 26.09 (PTA). 1 ind. 2K Akerøya 11.10 (KEV).

GRÅMÅKE *Larus argentatus*

2003: 1 par + 3 pull Kjøkkenholmene, Våler 26.06 (PSR).

KASPIMÅKE *Larus cachinnans*

2003: 1 ind. 1K.* Isegran, Fredrikstad 30.12 (SEN).

Første funn i Østfold. Arten er nå skilt ut fra gråmåke som den tidligere var en underart av. Har sitt hovedsaklige hekkeområde rundt Kaspiahavet og Svartehavet. Har de senere år spredd seg til Sentral-Europa, og hekker nå nord til Tyskland og Polen.

POLARMÅKE *Larus hyperboreus*

2003: 1 ind. 2K +* 1 ind. 3K Øra 25.01-04.03 (PAJ, TGU, ÅSF, m.fl.). 1 ind. 2K Rokkevannet, Halden 04.04 (MOL). 1 ind. 2K Akerøya 14.04 (JRA). 1 ind. 1K* Fuglevik, Rygge 20.11 (AHA). 1 ind. 1K Øra 26.12 (SEN, PAJ, ØLÅ, m.fl.).

ROVTERNE *Sterna caspia*

2003: 1 ad.* Øra 24.07 (MPE, JRA, KEV, PAJ, m.fl.).

Endres fra beskrivelse LRSK til beskrivelse NSKF.

SPLITTERNE *Sterna sandvicensis*

2003: 1 ind. Stalsberget 19.05 (PTA). 1 ad. Heia, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF). 2 ind. Øra 12.06 (PAJ, ÅSF, IME).

Status endres fra beskrivelseart til rapporteringsart, da arten ikke lenger regnes som sjelden i fylket.

MAKRELLTERNE *Sterna hirundo*

2003: Stor koloni med 161 reir Møren, Tisler, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF).

RØDNEBBTERNE *Sterna paradisaea*

2003: Hekkefunn 1 reir, Møren, Tisler, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF). Hekkefunn 2 reir Vesleø, Hvaler 01.06 (ÅSF, PAJ). 1 ind. 1K Fuglevik, Rygge 05.10 (AHA).

DVERGTERNE *Sterna albifrons*

Endres fra beskrivelse LRSK til beskrivelse NSKF.

SVARTTERNE *Chlidonias niger*

2003: 1 ind.* Heia, Hvaler 30.05 (PAJ, ÅSF).

LOMVI *Uria aalge*

Lomvi opptrer regelmessig i fjorden på sommerstid. Den blir derfor tatt ut som rapporteringsart mai-aug. fra og med 01.01.2004.

ALKE *Alca torda*

2003: 2 ind. Akerøya 30.05 (MPE). 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 20.07 (MPE, TAA). 1 ind. Kurefjorden 06.07 (KKN).

Alke opptrer regelmessig i fjorden på sommerstid. Den blir derfor tatt ut som rapporteringsart mai-aug. fra og med 01.01.2004.

TEIST *Cephus grylle*

2003: Observert utenfor hekkeplass på S. Misingen, Fredrikstad, S. Søster, Fredrikstad og reir funnet på Heia, Hvaler (ÅSF, PAJ).

LUNDE *Fratercula arctica*

2003: 1 ad. Rygge st. Rygge 03.02 (MHO). Funnet i hage under båt. 1 ind. Saltholmen, Råde 10.02 (PTA). 2 ind. Jeløy Radio, Moss 10.02 (PTA). 1 ind. Akerøya 15.02 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Akerøya 19.04 (KEV, JRA). 1 ind. Stalsberget 30.04 (RBO, PTA). 2 ind. Stalsberget 09.05 (PTA, MOL). 1 ad. Stalsberget 11.05 (ÅSF). 2 ind. Stalsberget 14.09 (MNI, ADY). 1 ind. Botnerbaugen, Rygge 26.09 (PTA). 1 ind. Fuglevik, Rygge 28.09 (AHA). 1 ind. 1K Svanetangen, Hærføl, Hvaler 24.10 (JRA, MPE). 1 ind. Tisler, Hvaler 25.10 (ØOF-tur). 1 ind. Botnerbaugen, Rygge 28.10 (ÅSF). 1 ind. Botnerbaugen, Rygge 30.11 (RFR).

SKOGDUE *Columba oenas*

Endres fra alle hekkinger + des.- feb. til des. - feb.

HUBRO *Bubo bubo*

2003: Hekkefunn Rakkestad 27.01-01.06 (PTA, POS, TTA m.fl.). 2 juv. funnet 01.06 på reirhyll.

HAUKUGLE *Surnia ulula*

2003: 1 ind. Berbymosen, Rakkestad 22-27.02 (IME, ÅSF, PAJ, m.fl.). Samme ind, som ble observert her i tidsrommet 02-05.11.2002.

SPURVEUGLE *Glaucidium passerinum*

2003: 1 ind. Berby, Halden 02-03.01 (MOL). 1 ind. Prestebakke 02-03.01 (MOL). 1 ind. Sarverudtjern, Eidsberg 07.01 (PTA). 1 ind. Korperudmoen, Rakkestad 22.01 (PTA). 1 ind. Gillingsrød, Råde 10.02 (PTA). 1 ind. Stordalen, Rakkestad 10.02 (TGU). 1 ind. Lunde, Rakkestad 15.02 (TGU). 1 ind. Kisselbergmosen, Marker 16.02 (PTA). 1 ind. Damholtet, Marker 22.02 (TAS, KIT). 1M + 1F Berbymosen, Rakkestad 22.02 (PAJ, ÅSF, IME). 1 ind. Berby, Halden 01.03 (GFE). 1M + 1F Nøtteholen, Rakkestad 08.04 (PTA, JRA). 1 ind. Store Hiesten, Rakkestad 02.05 (PTA, TTA). 1 ind. Husebykasen, Berg, Halden 16.05 (GFE, OØB). 1 ind. Ertemarka, Halden 22.06 (AAN). 1 ind. Hafsrød, Idd, Halden 01.07 (AAN). 1 ind. Sølvstufoss, Sarpsborg 02.11 (VHI, FJO). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 03.11 (PTA). 1 ind. Fuglemoshøgda, Rømskog 03.11 (PTA). 1 ind. Venås, Rømskog 03.11 (PTA). 1 ind. Elvestad, Hobøl 05.12 (PTA, TTA).

Status endres fra beskrivelse av hekkefunn + rapportering, til rapportering av hekkefunn + rapportering alle observasjoner.

HORNUGLE *Asio otus*

2003: 1 ind. Rokke, Halden 29.01 (MOL). 1 ind. Olasrød, Ør, Halden 20.02 (MOL). Hekkefunn Halden 18.03-01.06 (GFE, OØB, MOL, m.fl.). Hekkefunn Åsmundsenga, Berg, Halden 02-09.06 (MOL, GFE). 1 ind. Øra 18.04 (MPE, TAA). 1M + 1F Gjølssjøen, Marker 03-11.05 (PTA, TTA). Hekkefunn Rakkestad 03-06.06 (PTA, SPE, TTA). Hekkefunn, Heia stasjon, Eidsberg 03.06 (PTA). 1 ad. + 3 pull. hekkefunn Halden 10-12.06 (GFE, AAN, THO, m.fl.). 2 pull. hekkefunn Gullund, Idd, Halden 16.06 (AAN). 1 juv. hekkefunn Skjæringrud, Trøgstad 26.06 (PTA). 1 ad. Hærsetersjøen, Trøgstad

06.08 (PTA). 1 ind. Akerøya 18.10 (CJA, m.fl.).
1 ind. rm. Blixøya, Våler 24.10 (PSR).

JORDUGLE *Asio flammeus*

2003: 1 ind. Nordre Ovenbukt, Råde 09.04 (GBR, EGA). 1 ind. Akerøya 17.04 (CJA, KEV, SEN, JRA, MPE). 1 ind. Akerøya 26.04 (KEV, LJR). 2 ind. Akerøya 04.05 (TAA, MPE, HMØ, KEV, m.fl.). 1 ind. Akerøya 20-21.09 (SEN, SLU, KEV). 1 ind. Akerøya 1-2.10 (KEV, CJA, LJR). 1 ind. Akerøya 12.10 (KEV).

BIETER *Merops apiaster*

2003: 1 ind. trakk inn i Østfold fra Koster (Sverige) 09.07 (TFR)

Funn nr. 2 i Østfold.

Arten er utbredt over stor deler av sørlige Europa, men hekker årlig med noen par i Danmark, og sporadisk i Sverige.

HÆRFUGL *Upupa epops*

2003: 1 ind. Gimle, Halden 30.04 (THO) 1 ind. Oven, Råde 16.05 (ESH). 1 ind. Tobro, Halden 09.09 (BRØ).

Uvanlig med 3 observasjoner av denne arten i fylket.

VENDEHALS *Jynx torquilla*

2003: 1 ind. Akerøya 26.04 (KEV, LJR). 1 ind. Akerøya 04.05 (KEV). 1 ind. Trinsetjern, Halden 04.05 (AAN). Hekkefunn Remmendalen, Halden 07.05-28.06 (MOL, PTA, TTA). 1 ind. Buer, Sarpsborg 11.05 (MOL). 1 ind. Berby, Halden 13.05 (AAN) 1 ind. Tjøstøl, Aremark 15.05 (PTA, MPE). 1 ind. Brattestø, Hvaler 19.05 (MNI, KEV, MPE, SEN, JRA). 1 ind. Sletner, Eidsberg 22.05 (PTA). 1 ind. Kurefjorden 25.05 (PAJ, ÅSF). 3 ind. Fredriksten Festning, Halden 25.05 (TST). Hekkefunn Flinttjern, Rømskog 18.06 (PTA). Hekkefunn Remmendalen, Halden 28.06 (MOL, TTA, PTA). 2 ind. Rød Herregård, Halden 02.07 (NCL). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 05.07 (PTA). 1 ind. rm. Blixøya, Våler 08.07 (PSR). 1 ind. rm. Blixøya, Våler 16.08 (PSR). 1 ind. rm. Akerøya

Fig. 7. *Haukugle* *Surnia ulula*, Berbymosen, Rakkestad 25.02.03. Foto: Per-Arne Johansen.

24.08 (KEV, LJR, JRA, MPE). 1 ind. rm. Blixøya, Våler 28.08 (PSR). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 30.08 (PTA). 1 ind. Kurefjorden 28.09 (MNI).

GRÅSPETT *Picus canus*

2001: Hekkefunn, Flinttjennheia, Rømskog mai (JST), hekkefunn, Brattfjell, Kamperud, Marker, mai-juni (JST). Hekkefunn, Langand, Trømborg, Eidsberg, april-juni (SPE, JST, RST, PTA).

2002: 1M, Brattfjell, Kamperud, Marker 01.04-30.05 (JST). 1M, Flinttjern, Rømskog 15.05 (JST).

2003: 1F Kykkelsrud, Askim 01-06.01 (PTA). 1M Hærset, Trøgstad 18.01 (PTA). Hekkefunn, Flinttjern, Rømskog, mai, juni (JST, PTA, TTA, m.fl.). 1F Bergsjøen, Halden 28.07 (PTA, TTA). 1M Kykkelsrud, Askim 05.10 (PTA, TTA). 1M Rokkevannet, Halden 08.10 (MOL).

Endres fra beskrivelseart til rapporteringsart med tilbakevirkende kraft fra 01.01.2000. Grunn for dette er at det finnes flere dokumenterte funn som ikke blir rapportert inn.

TRETÅSPETT *Picoides tridactylus*

2003: 1 ind. Berbymosen, Rakkestad 22.01 (PTA).

1F Tjøstøl, Aremark 17.03 (PTA, MOL). 3 ind.
Tjøstøl, Aremark 08.04 (PTA, JRA). 3 ind.
Tjøstøl, Aremark 21.04 (KAJ, SFR, ÅSF, PAJ).
Hekkefunn, Storebytjenna, Kamperud, Marker,
mai-juni (JST).

TRELERKE *Lullula arborea*

2003: 2 ind. Vikerkilen, Hvaler 15.03 (JRA, HMØ).
1 ind. Fjærå, Onsøy, Fredrikstad 16.03 (SLU). 1
ind. Begby, Fredrikstad 17.03 (OJH). 2 ind. Brak-
kebaugsand, Torsnes, Fredrikstad 19.03-07.04
(PAJ, ÅSF, KAJ). 1 ind. Sørлие, Halden 19.03
(TST). 1 ind. Mjølnerødmoen, Halden 19.03
(MOL). 2 ind. Trondalen, Onsøy, Fredrikstad
19.03 (IME). 2 ind. Borredalen, Fredrikstad
19.03 (KEV). 1 ind. Kloppa, Torsnes, Fredrikstad
20.03 (ADY). 1 ind. Nordre Glosli, Fredrikstad
22.03 (OJH). 1 ind. Tose Varde, Fredrikstad 22.03
(TRØ, OJH). 1 ind. Rørfjell, Råde 22.03 (ADY,
JDY). 1 ind. Henestangen, Råde 23.03 (RBO). 1
ind. Marikova, Øra, Fredrikstad 24.03 (ØLÅ). 1
ind. Brønnerød, Fredrikstad 24.03 (MVI). 1 ind.
Grøtvika, Vesterøy, Hvaler 25.03 (GHA, JBO). 1
ind. Kasa, Vesterøy, Hvaler 25.03 (GHA, JBO).
1-2 ind. Mjølnerødmoen, Halden 27.03-13.04
(PTA, MOL, TOL). 2 ind. Arekilen, Hvaler 27.03
(MVI, RTO). 2 ind. Randholmen, Kråkerøy,
Fredrikstad 28.03 (MVI). 2 ind. Mjølnerød-
moen, Halden 28-29.03 (KOL, GFE, OØB). 2
ind. Ryggerødfjellet, Halden 28.03 (MOL). 1
ind. Husvik, Torsnes, Fredrikstad 29.03 (TAA,
LPS). 1 ind. Blixøya, Våler 05.04 (PSR). 1 ind.
Gansrød gård, Fredrikstad 08.04 (MPE). 1 ind.
Håbu, Asmaløy, Hvaler 09.04 (GBR, EGA).
1 ind. Høyendal, Fredrikstad 12.04 (ÅSF). 1
ind. Liholt, Idd, Halden 13.04 (AAN). 1 ind.
Blanktjern, Rokke, Halden 13.04 (AAN). 1 ind.
Kjorkeliåsen, Rokke, Halden 13.04 (AAN). 1
ind. Kloppa, Torsnes, Fredrikstad 14.04 (MPE).
1 ind. Væretjern, Rokke, Halden 15.04 (AAN).
1 ind. Breidlihøgda, Rokke, Halden 15.04
(AAN). 2 ind. Korsetgangen, Rokke, Halden
15.04 (AAN). 1 ind. Berbytårnet, Halden 16.04
(AAN). 1 ind. Hundtjern, Rokke, Halden 18.04
(AAN). 2 ind. Henestangen, Råde 18.04 (ØLÅ).
1 ind. Trondalen, Onsøy, Fredrikstad 23.04

(IME). 1 ind. Trinsetjern, Halden 04.05 (AAN).
1 ind. Drøftetrauet, Halden 04.05 (AAN). 1
ind. Akselås, Halden/Sarpsborg 11.05 (AAN).
1 ind. Ormeto, Rokke, Halden 11.05 (AAN). 1
ind. Bergsland, Rokke, Halden 11.05 (AAN). 1
ind. Kullås, Asak, Halden 11.05 (AAN). 2 ind.
Orrhanekollen, Rokke, Halden 18.05 (AAN). 4
ind. Brakkebaugsand, Torsnes, Fredrikstad 29.05
(MNI, PAJ). 1 ind. Hatten, Rolvsøy, Fredrikstad
30.05 (KEV). 1 ind. Thorebyhøgda, Halden
14.06 (AAN). 1 ind. Rørfjell, Råde 15.06 (ØOF-
tur). 1 ind. Kjerringåsen, Tune, Sarpsborg 26.06
(PTA). 1 ind. Øra 19.07 (IME). 1 ind. Akerøya
11.10 (JRA, KEV).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle obser-
vasjoner til rapportering av hekkefunn + alle
observasjoner.

FJELLERKE *Eremophila alpestris*

2003: 3 ind. Akerøya 04.05 (TAA, KEV, HMØ,
MPE). 2 ind. Fuglevik, Rygge 18-19.10
(AHA).

LÅVESVALE *Hirundo rustica*

2003: 1 ind. albino Rokkevannet, Halden 12.08
(GFE, TST, MOL, KTR).

TARTARPIPLERKE *Anthus richardi*

2001: 1 ind.* Jeløy Radio, Moss 14.10 (RWI,
MNI, ADY, TAA, RBO, m.fl.).
2003: 1 ind. Lysakermoa 17.09 (PTA).

LAPPIPLERKE *Anthus cervinus*

2003: 1 ind. Kykkelsrud, Askim 03.09 (PTA). 1
ind. Øra 10.09 (SEN) 1 ind. Rosnes, Kurefjor-
den 13.09 (ESH) 1 ind. kallaksjøen, Trøgstad
16.09 (SPE). 3 ind. Kurefjorden 23.09 (MNI).

VANAPIPLERKE *Anthus spinoletta*

2003: 1 ind.* Årefjorden, Rygge 30.12 (AHA).
Første funn i Østfold. Hekker i fjellterreng i
Sentral- og Sør-Europa. Overvintrer i lavlandet
og stadig flere observasjoner blir gjort under
vinteren i våre naboland.

VINTERERLE *Motacilla cinerea*

2003: Hekkefunn Mønstervika, Trøgstad 22.05 (PTA). Hekkefunn Lekum, Eidsberg 22.05 (PTA). Hekkefunn Østtukun, Rømskog 16.06 (PTA, SPE).

LINERLE *Motacilla alba alba*

2003: 1 ind. Sentrum, Halden 01-02.12 (TST). 1 ind. Sentrum, Rakkestad 04.12 (FKU).

SVARTRYGGERLE *Motacilla alba yarrellii*

2003: 1M Huser, Asmaløy, Hvaler 06.03 (AMK). 1 ind. Tomb jordbrukskole, Råde 25.04-30.05 (RAA, DBE, PSR). 1 ind. Storesand, Rygge 07.06 (RAA).

SIDENSVANS *Bombycilla garrulus*

Rapportering mai-sept. fjernes, da arten ikke blir observert i dette tidsrommet. Invasjonsopptreden vil bli tatt med i de år dette forekommer.

JERNSPURV *Prunella modularis*

2003: 1 ind. Sentrum, Halden 31.12 (TST).

NATTERGAL *Luscinia luscinia*

2003: 1 ind. Jeløy Radio, Moss 12.05 (LPS, TAA, TSA). 1 ind. Framnesodden, Jeløya, Moss 14.05 (JOR, ESJ). 1 ind. Ekeby, Rygge 16.05 (AHA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad, 16.05 (PTA, TTA). 1 ind. Ambjørnrød, Fredrikstad 16.05 (HPG). 2 ind. Framnesodden, Jeløya, Moss 16.05 (JOR, ESJ). 1 ind. Spjørøy syd, Hvaler 17.05 (JRA, KEV). 1 ind. Brattestø, Hvaler 19.05 (MNI, KEV, MPE, SEN, JRA). 4 ind. Årefjorden, Rygge 22.05 (AHA). 2 ind. Gullfunnet, Rygge 23.05 (AHA). 1 ind. Værne Kloster, Rygge 23.05-17.06 (AHA, GFE, MOL, TST). 2 ind. Brattestø, Hvaler 24.05 (KEV, LJR). 1 ind. Nøkkeland, Kambo, Moss 25.05 (SRU). 1 ind. Augeberghølen, Råde 26.05 (HPG). 1 ind. Skjærviken, Fredrikstad 29.05 (JER, RBE). 1 ind. Moum, Fredrikstad 29.05 (JER, RBE). 1 ind. Kråkerud, Hobøl 31.05 (MHA). 1 ind. Enebekk, Råde 01.06 (ADY). 1 ind. Tofteberg,

Råde 01.06 (ADY). 2 ind. Kure, Rygge 01.06 (ØLÅ). 3 ind. Roer, Rygge 01.06 (ØLÅ). 1 ind. Hunnebekken, Borge, Fredrikstad 04-19.06 (THU, ÅSF, PAJ, KAJ). 1 ind. Arekilen, Hvaler 14.06 (MVI). 1 ind. Årefjorden, Rygge 17.06 (AHA). 1 ind. Bakke gård, Rygge 17.06 (AHA). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 01.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 09.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 11.08 (PSR). 1 ind. 2K+ rm. Blixøya, Våler 11.08 (PSR).

Status endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

SVARTRØDSTJERT *Phoenicurus ochruros*

2003: 1M + 1F hekkefunn Halden sentrum, Halden 06-08.07 (MOL).

Endres fra beskrivelsesart til rapporteringsart.

RØDSTJERT *Phoenicurus phoenicurus*

2003: 1 ind. Akerøya 11.10 (HMØ).

Dette er et meget sent tidspunkt å påtreffre denne arten

SVARTSTRUPE *Saxicola torquata*

2003: 1M* Huser, Asmaløy, Hvaler 10-11.03 (PTA, MOL, ÅSF, PAJ, RGB) 1F 2K+ Akerøya 08-10.05 (CJA, KEV, JRA, MPE, TAA).

RINGTROST *Turdus torquatus*

Beskrivelse av hekkefunn fjernes, da arten ikke hekker i fylket.

GRESSHOPPESENGER *Locustella naevia*

1996: 1 ind. Akerøya, Hvaler 01.05 (MPE, JRA, SLU).

2003: 1 ind. Akerøya 17.05 (KEV, JRA). 1 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 25.05-01.06 (SEN, PTA, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ind. Rambergbukta, Jeløya, Moss 16.06 (GBJ). 1 ind. Øra 24.06 (JRA). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 26.08 (KTR, GFE).

Status endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av alle hekkefunn + alle observasjoner.

SIVSANGER *Acrocephalus shoenoaenus*

2002: 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 06.06. (ADY).

2003: 1 ind. Skåraskilen, Fredrikstad 18-28.05 (ADY, IME, GFE, MOL, TST). 1 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 20.05 (TGU). 1 ind. Kjennetjernet, Fredrikstad 01.06 (HPG). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 12.06 (MOL). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 04.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 09.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 12.08 (PSR). 2 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 13.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 15.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 23.08 (PSR). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 23.08 (TST, VSA, MOL, TAH). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 24.08 (PSR). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 25.08 (LJE, KTR, MOL). 3 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 30.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 04.09 (PSR). 2 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 06.09 (PSR). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 06.09 (TST, KTR, MOL). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 07.09 (TST, KTR, MOL). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 09.09 (PSR). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 10.09 (TST, MOL). 2 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 12.09 (PSR). 1 ind. 2K+ rm. Blixøya, Våler 12.09 (PSR). 1 ind. rm. Rokkevannet, Halden 12.09 (TST, KTR). 1 ind. rm. Akerøya 13.09 (KEV, LJR, SSL). 1 ind. 1K+ rm. Blixøya, Våler 13.09 (PSR).

MYRSANGER *Acrocephalus palustris*

2003: 1 par m/unger Grepperødfjorden, Våler 01.07 (PSR).

Hekkefunn endres fra beskrivelse til rapportering.

RØDSTRUPESANGER *Sylvia cantillans*

2003: 1M Akerøya 04.05 (TAA, MPE).

HAGESANGER *Sylvia borin*

Obsevasjoner fra okt.–april, endres til nov.–april.

MUNK *Sylvia atricapilla*

2003: 1M Fuglevik, Rygge 06-07.12 (AHA).

LØVSANGER *Phylloscopus trochilus*

Obsevasjoner fra okt.–mars, endres til nov.–mars

DVERGFLUESNAPPER *Ficedula parva*

2003: 1M Akerøya 19.05 (KEV).

SKJEGGMEIS *Panurus biarmicus*

2003: Arten er registrert i Øra Natureservat i alle årets måneder bortsett fra januar og februar. Største antall var 10+, observert ved flere anledninger. 10+ ind. Arekilen, Kirkøy, Hvaler 27.03 (MVI, RTO). 16 ind. Skipstadkilen, Hvaler 09.10 (MVI). 14 ind. Skipstadkilen, Hvaler 12.10 (MGÛ). 4 ind. Rosnestranda, Kurefjorden 20.11(RFR).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle obser-vasjoner, til rapportering av hekkefunn + alle obser-vasjoner.

VARSLER *Lanius excubitor*

2003: 1 ind. Hostein, Rakkestad 01.01 (PTA). 1 ind. Nøtteholen, Rakkestad 01.01 (PTA). 1 ind. Mønstervika, Trøgstad 01.01 (PTA). 1 ind. Torp, Rakkestad 07.01 (PTA). 1 ind. Lekum, Eidsberg 10.01 (PTA). 1 ind. Tombsletta, Råde 11.01-23.02 (PAJ, IME, ÅSF, m.fl.). 1 ind. Berby, Halden 11.01-21.02 (PAJ, ÅSF, MOL, TOL). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 18.01-01.04 (PTA, SPE). 1 ind. Brøntorp, Rakkestad 23.01-22.03 (PTA, TGU). 1 ind. Hjellemark, Eidsberg 24.01-25.02 (PTA). 1 ind. Huseby, Onsøy, Fredrikstad 26.01 (ÅSF, PAJ, KAJ, SFR). 1 ind. Øra 26.01 (KEV). 1 ind. Rokkevannet, Halden 27.01-18.02 (GFE, OØB, MOL, TOL). 1 ind. Ingedal, Skjeberg, Sarpsborg 04.02-02.03 (GFE, TST). 1 ind. 1 ind. Hestholmen, Øra, Fredrikstad 11.02-15.03 (PAJ, MOL, TOL, KEV). 1 ind. Gåseskjær, Øra, Fredrikstad 21.02-16.03 (ÅSF, PAJ, KEV). 1 ind. Sarpebakken, Råde 22.02 (RBO). 1 ind. Voltvet, Rakkestad 27.02 (PTA). 1 ind. Årum, Fredrikstad 02.03 (PTA). 1 ind. Øra 04.03-12.04 (MPE, PAJ, ÅSF). 1 ind. Brekkemoa, Rakkestad 09.03 (TGU). 1 ind. Hærsetersjøen, Trøgstad 12.03-02.04 (PTA, TTA). 1 ind. Torp, Rakkestad 12.03 (PTA). 1 ind. Rudskogen, Rakkestad 13.03 (PTA). 1

ind. Kurefjorden 16-23.03 (RBO, ØLÅ, MNI). 1 ind. Melleby, Eidsberg 17.03 (PTA). 1 ind. Elvestad, Hobøl 21.03 (PTA, TTA). 1 ind. Lekum, Eidsberg 07.04 (PTA). 1 ind. Søtorp, Halden 18.04 (MOL). 1 ind. Akerøya 20.04 (KEV). 1 ind. Hærsetersjøen, Trøgstad 21-24.09 (PTA, SPE). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 25.09 (PSR). 1 ind. Vestvannet, Sarpsborg 28.09-29.11 (KEV). 1 ind. Vatvet, Rakkestad 29.09 (PTA). 1 ind. Nordre Ovenbukt, Råde 01.10 (JTF). 1 ind. Akerøya 03-04.10 (CJA, KEV, LJR). 1 ind. Skipstadkilen, Hvaler 04.10 (ÅSF). 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 04.10 (PAJ, KAJ). 1 ind. Kurefjorden 05.10 (PAJ, MNI, KAJ). 1 ind. Hjellemark, Eidsberg 06.10-17.11 (PTA). 1 ind. Lysakermoa 07.10-05.11 (SPE, MOL, GFE, PTA). 1 ind. Nordby, Berg, Halden 08.10 (MOL). 1 ind. Haugeane, Berg, Halden 09.10 (MOL). 2 ind. Dillingøy, Moss 11.10 (SRU). 1 ind. Rokkevannet, Halden 11.10 (TST). 1 ind. Storenga, Torsnes, Fredrikstad 12.10 (PAJ). 1 ind. Lund, Berg, Halden 15.10 (MOL). 1 ind. Sæbyvannet, Våler 15.10 (MGÜ). 1 ind. Skinnerflo, Råde 18.10-25.12 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Kureskjær, Rygge 26.10 (MGÜ). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 28.10-01.12 (PTA). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 28.10 (RBO). 1 ind. Berby, Halden 02-10.11 (GFE, TOL, MOL). 1 ind. Hærseterøya, Trøgstad 02.11 (PTA). 1 ind. Store Fret, Øra, Fredrikstad 07.11 (MVI, RTO). 1 ind. Hestholmen, Øra, Fredrikstad 07.11-31.12 (MVI, RTO). 1 ind. Ørasletta, Fredrikstad 08.11 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Tombsletta, Råde 10-16.11 (RFR, IME). 1 ind. Kurefjorden 11.11 (RFR). 1 ind. Langholmen, Øra, Fredrikstad 15.11 (MGÜ). 1 ind. Blixøya, Våler 15.11 (PSR). 1 ind. Øra 16.11-26.12 (FLL, KTR, PAJ, KAJ, m.fl.). 1 ind. Lille Rygge, Rygge 19.11 (RFR). 1 ind. Knappholmen, Kurefjorden, Råde 19.11-29.12 (RFR, PAJ, ADY). 1 ind. Guldmoen, Øra, Fredrikstad 22.11 (PAJ). 1 ind. Os krk., Rakkestad 02.12 (PTA). 1 ind. Fuglevikbukta, Kråkerøy, Fredrikstad 03.12 (ESH). 1 ind. Ingedal, Skjeberg, Sarpsborg 03.12 (MOL). 1 inf. Marikova, Øra, Fredrikstad 07.12 (PAJ,

KAJ). 1 ind. Rokkevannet 17.12 (MOL). 1 ind. Horneskilen, Sarpsborg 25.12 (MOL, TOL). 1 ind. Kongsten, Fredrikstad 26.12 (RFR). 1 ind. Sekkelsten, Askim 27.12 (PTA). 1 ind. Røds-vann, Halden 28.12 (HHO, ØLÅ, KHE). 1 ind. Gropa, Rolvsøy, Fredrikstad 29.12 (KEV). 1 ind. Kirkebøen, Halden 30.12 (RFR).

NØTTEKRÅKE *Nucifraga caryocatactes*

2003: 1 ind. Enhus, Kråkerøy, Fredrikstad 01.01 (PAJ, KAJ). 1 ind. Smedbakken, Onsøy, Fredrikstad 27.01 (ADY, JDY). 1 ind. Kambo, Moss 16.07 (NCL). 4 ind. Veel, Torsnes, Fredrikstad 20.08 (MPE). 1-2 ind. Kykkelsrud, Askim 25.08-24.09 (PTA, TTA). 2 ind. Rekustadåsen, Fredrikstad 03.09 (KEV). 1 ind. Sandbakken, Sarpsborg 04.09 (KTR). 1 ind. Kurefjorden 05.09 (TAA, MOL). 1 ind. Kurefjorden 06.09 (ØOF-tur). 1 ind. Bellevue, Jeløya, Moss 06.09 (NCL). 1 ind. Skogstrand, Fredrikstad 08.09 (MGÜ). 1 ind. Fuglevikbukta, Kråkerøy, Fredrikstad 10.09 (PAJ). 1 ind. Orkerød, Moss 13.09 (MGÜ). 1 ind. Kurefjorden 13.09 (ESH). 1 ind. Lundestad, Berg, Halden 14.09 (GFE, OØB). 1 ind. Lysakermoa 14.09 (PTA). 5 ind. Stalsberget 14.09 (MNI, ADY). 1 ind. Rygge st., Rygge 14.09 (KEV, LJR). 2 ind. Stalsberget 15.09 (PTA). 1 ind. Kambo st., Moss 17.09 (NCL). 1 ind. Bellevue, Jeløya, Moss 18.09 (NCL). 1 ind. Bellevue, Jeløya, Moss 25.09 (NCL). 1 ind. Rødåsen, Jeløya, Moss 25.09 (NCL). 1 ind. Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 27.09 (KEV, HMØ). 1 ind. Kambo st., Moss 30.09 (NCL). 2 ind. Kurefjorden 04.10 (MNI). 3 ind. Karlshus, Råde 12.10 (ØLÅ, KHE). 1 ind. Kurefjorden 12.10 (ØLÅ, KHE). 1 ind. Bellevue, Jeløya, Moss 20-26.10 (NCL). 1 ind. Langnes, Askim 20.10 (PTA). 1 ind. Missingmyr, Råde 27-28.10 (RFR). 1 ind. Onstadsundet, Spydeberg 29.10 (PTA). 1 ind. Wilbergjordet, Fredrikstad 29.10 (MGÜ). 1 ind. Bølingshavn, Hvaler 01.11 (MGÜ). 1 ind. Vesten, Borge, Fredrikstad 02.11 (RFR). 1 ind. Råbekken, Fredrikstad 05.11 (MGÜ). 1 ind. Romsåsen, Askim 12.11 (PTA). 1 ind. Berby, Halden 26.12 (TOL, KOL). 1 ind. Svinndal, Våler 28.12 (MGÜ).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av hekkefunn + alle observasjoner.

KORNRÅKE *Corvus frugilegus*

2003: 1 ind. Sentrum, Sarpsborg 08.01 (TFR). 1 ad. Askim Mølle, Askim 16.02 (PTA). 1 ind. 2K Øra 04-08.03 (MOL, PAJ, ØAN, TMO, ÅSF). 1 ad. Nygård, Berg, Halden 09-10.03 (MOL, GFE). 1 ind. Havna, Torsnes, Fredrikstad 24.03 (ØLÅ). 1 ad. Lysakermoa 28-31.03 (TGU, PTA, MOL). 1 ind. Thorsø, Torsnes, Fredrikstad 31.03 (MPE). 1 ind. Hauge, Fredrikstad 06.04 (KEV). 1 ad. Rudskogen, Rakkestad 13.04 (EMI). 1 ad. Kallaksjøen, Trøgstad 21.04 (JRA, KEV, MPE). 1 ind. Hærset, Trøgstad 22.04 (MHA). 2 ad. Rokkevannet, Halden 02.05 (GFE, AAN, MOL, KOL). 1 ind. Akerøya 07.05 (CJA). 1 ind. Kurefjorden 15.10 (AHA). 1 ad. Rosnesbukta, Kurefjorden 06.12 (RBO, RFR).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av hekkefunn + alle observasjoner.

SVARTKRÅKE *Corvus corone*

2003: 1 ind. 2K+* Kallaksjøen, Trøgstad 16.04 (PTA). 1 ind. Akerøya 17.04 (PAJ, ÅSF). 2 ind.* Rokkevannet, Halden 02-03.05 (GFE, AAN, MOL, KOL, m.fl.). Funn nr. 8, 9 og 10 i fylket.

RAVN *Corvus corax*

2003: 200+ ind. Kraugerud, Rakkestad 03.03 (TGU). Uvanlig stort antall.

Hekkefunn Bjørnevågen, Kråkerøy, Fredrikstad 28.03 (MVI). Hekkefunn Søndre Søster, Onsøy, Fredrikstad 20.04 (MVI, OTE, RTO).

Rapportering av hekkefunn går ut.

ROSENSTÆR *Sturnus roseus*

2003: 1 ind. Mosseporten, Moss 03.09 og 17.09 (ÅSF, GBJ).

STILLITS *Carduelis carduelis*

2003: Hekkefunn 2 ad. + 3 juv. Mineberget, Fredrikstad 09.06 (THU). Hekkefunn 2 ad. + 3 juv.

Os kirkegård, Halden 26.06 (MOL). Hekkefunn 2 ad. + 5 juv. Mønstervika, Trøgstad 21.07 (PTA, FJA). Hekkefunn 2 ad. + 2 juv. Oven, Råde 09.08 (JRA, KEV, MPE, TAA).

GRÅSISIK *Carduelis flammea*

2003: 1 ind. rm. Jeløya, Moss 10-11.02 (PSR, JOR). Fuglen var merket med kinesisk ring.

Endres fra beskrivelse av hekkefunn til rapportering av hekkefunn.

POLARSISIK *Carduelis hornemanni*

2003: 1M 2K+* Torderød, Jeløya, Moss 19.02 (PSR). 1F 2K+* Torderød, Jeløya, Moss 20.02 (JOR). 1M* Fuglevik, Rygge 03-04.03 (AHA).

BÅNDKORSNEBB *Loxia leucoptera*

2002: 2 ad. M+F Tasken, Råde 02.11 (ÅSF).

2003: 2MM + 1F-farget Begby, Fredrikstad 16.01 (JRA). 1F Fjell, Våler 30.08 (ROL). 1 ind. Stalsberget 15.11 (PAJ).

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*

2003: 1 ind. Øra 19.05 (JRA). 2MM Mønstervika, Trøgstad 22.05 (PTA). 2MM + 1F Mønstervika, Trøgstad (PTA, TTA). 1-8 ind. Jeløy Radio, Moss 30.05-05.07 (MNI, PAJ, KAJ m.fl.). 4MM Kallaksjøen, Trøgstad 07.06 (SPE, PTA). 1 ind. Støtvig Hotell, Rygge 08.06 (ØLÅ). 5MM Mønstervika, Trøgstad 09.06 (SPE, PTA). Hekkefunn Jeløy Radio, Moss 09.06 (PAJ, ÅSF, KAJ, SFR). 1M Lokoberg, Våler 11.06 (PTA). 1M Mønstervika, Trøgstad 14.06 (MOL). Hekkefunn Kallaksjøen, Trøgstad 15.06 (SPE, PTA, JST). 3MM Rambergbukta, Jeløya, Moss 16.06 (GBJ). Hekkefunn Jeløy Radio, Moss 06.07 (MNI). 1M + 1F Mønstervika, Trøgstad 21.07 (PTA, FJA). 1 ind. 1K rm. Rokkevannet, Halden 03.08 (GFE, MOL, TST, TAH, KTR). 1 ind. Øra 04.08 (JRA). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 13.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 23.08 (PSR). 1 ind. 1K rm. Blixøya, Våler 13.09 (PSR).

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av hekkefunn + alle observasjoner

KJERNEBITER *Coccothraustes coccothraustes*

2003: 2-5 ind. Viker, Onsøy, Fredrikstad 02.01-23.02 (JOS, PST, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ind. Hovsfjellet, Halden 12.01 (TLA). 8 ind. Rødsbakken, Kråkerøy, Fredrikstad 30.01 (ESH). 1-7 ind. Hauge, Rolvsøy, Fredrikstad 23.02-29.03 (KEV, MOL, TST, PTA). 1 ind. Remmendalen, Halden 07.05 (MOL). 3 ind. Kajalunden, Rygge 11.05 (ØLÅ). 1 ind. Fuglevik, Rygge 28.05 (AHA). 2 ind. Lisleby, Fredrikstad 29.05 (LPS). 1 ind. Remmendalen, Halden 31.05 (MOL, TOL). 1 ind. Viker, Hvaler 20.09 (TAA, KEV). 14 ind. Nøkleby skole, Fredrikstad 01.10 (ALA). 1 ind. Hauge, Rolvsøy, Fredrikstad 18.10 (KEV). 6 ind. Hauge, Rolvsøy, Fredrikstad 20.10 (LPS). 1 ind. Viker, Hvaler 25.10 (SEN, MPE, KEV). 1M Fuglevik, Rygge 30-31.10 (AHA). 1F Fuglevik, Rygge 02.11 (AHA). 1 ind. Lisleby, Fredrikstad 12.11 (LPS). 9 ind. Gropa, Rolvsøy, Fredrikstad 12.11 (LPS). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 17-22.11 (SPE, TTA, PTA). 1-20 ind. Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 04-26.12 (KEV). 1 ind. Halmstad, Rygge 19.12 (AHA). 1 ind. Fuglevik, Rygge 21.12 (AHA). 1 ind. Gluppe, Fredrikstad 22.12 (MGÜ). 1-2 ind. Gropa, Rolvsøy, Fredrikstad 29-30.12 (KEV). 1 ind. Viker, Onsøy, Fredrikstad 30.12 (JOS, LST)

Endres fra beskrivelse av hekkefunn + alle observasjoner, til rapportering av hekkefunn + alle observasjoner

HORTULAN *Emberiza hortulana*

2003: 1 ind.* 1K rm. Blixøya, Våler 24.08 (PSR, JOR, m.fl.).

Rapportører

AAN = Arnfred Antonsen, AGU = Andreas Gullberg, AHA = Arild Hansen, ALA = Asgeir Larsen, AOG = Anne Ognedal, BAB = Bjørn Aksel Bjerke, BAN = Bård Andersen, BHL =

Bjørn Harald Larsen, BOL = Birger Olsen, BPL = Bjørn Petter Løfall, BRØ = Bjørn Rød, CTØ = Charlotte Tønnesen, DBE = Dan Bendixen, EFO = Erik Fossum, EGA = Eli Gates, ELA = Erlend Landsverk, EME = Elling Meum, EMI = Egil Michaelsen, ESH = Egil Sankey Hansen, ESJ = Elisabeth Sjolte, FJA = Frode Jacobsen, FJO = Frode Johansen, FKU = Finn Kultorp, FLL = Fred L. Leines, FMA = Frank Martinsen, FTK = Finn Tomas Kristiansen, FTØ = Frode Tønnesen, GBJ = Gunnar Bjar, GBR = Geir Brudal, GFE = Grethe Feragen, GGI = Gunnar Gisholt, GHA = Geir Hardeng, GKL = Geir Klaveness, HAJ = Henning A. Johansen, HEL = Håvard Ellingsrud, HHO = Harald Holone, HHV = Håvard Hveding, HKV = Helge Kvam, HMØ = Harald Mørken [Foto], HPG = Hans Petter Gulliksen, IHO = Ivar Hovland, IME = Inger Marie Eriksen [Foto], JDY = Jostein Dyresen, JBO = Jørn Bøhmer Olsen, JBS = John Brynjulf Stenersen, JEI = Jan Erik Isaksen, JER = Johnny Eriksen, JFO = Jens Fossum, JOR = Jo Ranke, JOS = Joachim Sture, JRA = Jan- Rune Asbjørnsen, JTF = Jens Tøndel Fossum, KAJ = Kari Johansen, KEV = Knut Erik Vedahl [Foto], KHE = Kai Hermansen, KIT = Kirsten Trogstad, KJO = Kjetil Johannessen, KKN = Ketil Knudsen, KTR = Knut Trondsen, LJE = Leif Jensen, LJR = Lars Jørgen Rostad, LPR = Liv Prangerød, LPS = Lasse Patrick Simensen, LST = Line Sture, KMY = Kendt Myrmo, KOL = Kjell Olsen, MGÜ = Morten Günther, MHA = Morten Hage, MHO = Markus Hovland, MHU = Morten Hunn, MNI = Morten Nilsen, MOL = Morten Olsen [Foto], MPE = Magne Pettersen, MTO = Morten Toran, MVI = Morten Viker, NCL = Nicholas Clarke [Foto], OJH = Ole Jørgen Hansen, OSK = Ole Skimmeland, OST = Ole Stensrud, OTE = Ole Tendal, OØB = Olle Øborn, PAJ = Per-Arne Johansen, POS = Per-Otto Suther, PSR = Peter Sjolte Ranke, PST = Pål Sture, PTA = Per Tangen [Foto], RAA = Rune Aae, RBE = Ronny Berntsen, RBO = Rune Botnermyr, REI = Roar Eilertsen, RFR = Roar Frølandshagen, RGB = Rune G. Bosy, ROL = Rune Olsen, RNE = Roger Nesje, RTO = Rune Torgersen, SEN = Stein Engebretsen, SFR = Synnøve Fredriksen, SGR = Svein Grønli, SIV =

Sidsel Iversby, SLU = Sebastian Ludvigsen, SPE = Steinar Pedersen, SRU = Svein Rustad, SSL = Stefan S. Lund, TAA = Tommy Andre Andersen, TAH = Tor Arne Hansen, TAS = Trond Aspelund, TFR = Tommy Fredriksen [Foto], TGU = Terje Gustavsen, THO = Tore Hoell, THU = Tore Hunn, TJO = Tommy Johansen, TLA = Tor Lauritsen, TMO = Terje Moen, TOL = Thore Olsen [Foto], TOS = Trond Ove Stakkeland, TOT = Tonje Tangen, TRØ =

Tone Røed, TST = Tor Strøm [Foto], TSØ = Tor Sørlic [Foto], TTA = Torill Tangen, VHI = Vigdis Hilmo, VRE = Viggo Ree, VSA = Victor Strøm Arntzen, VTH = Vivian Thon, ØAN = Øyvind Andreassen, ØLÅ = Øivind Lågbu, ØMO = Øystein Mortensen, ØSY = Øyvind Syvertsen, ÅSF = Åge Sten Fredriksen [Foto]